

MESYUARAT KETIGA, PENGGAJAL KETIGA
PARLIMEN KEEMPAT BELAS
2020

HARI RABU : 11 NOVEMBER 2020

JAWAPAN-JAWAPAN BAGI PERTANYAAN-PERTANYAAN JAWAB
LISAN YANG TIDAK DIJAWAB DI DALAM DEWAN
(SOALAN NO. 7, 11 HINGGA NO. 44)

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KETIGA,
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : YB DATO' SRI ABDUL AZEEZ
BIN ABDUL RAHIM [BALING]**

TARIKH : 11 NOVEMBER 2020 (RABU)

SOALAN

DATO' SRI ABDUL AZEEZ BIN ABDUL RAHIM [BALING] minta **PERDANA MENTERI** menyatakan penjelasan bagaimana suspek *Macau Scam* berjaya meloloskan diri daripada bangunan SPRM pada 12 Oktober 2020 serta apakah hasil siasatan dalaman terhadap pegawai SPRM dan PDRM yang terlibat dalam siasatan atau kawalan terhadap suspek dan apakah komitmen daripada Ketua Polis Negara bagi memastikan suspek penjenayah tersebut dapat ditahan semula.

JAWAPAN

**YB DATO' TAKIYUDDIN BIN HASSAN,
MENTERI DI JABATAN PERDANA MENTERI (PARLIMEN DAN
UNDANG-UNDANG)**

Tuan Yang di-Pertua,

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, suspek yang berjaya meloloskan diri bukanlah bergelar 'Datuk Seri'. Sebagaimana yang telah dimaklumkan oleh pihak PDRM, individu tersebut adalah Goh Leong Yeong @ Alvin. Pada 11 Oktober 2020 individu tersebut telah dilepas reman oleh pihak SPRM. Walau bagaimanapun, individu tersebut berjaya meloloskan diri daripada ditahan oleh pihak polis. Usaha untuk mengesan telah dilakukan dan pada 27 Oktober 2020 individu tersebut telah berjaya ditahan oleh pihak polis. Pihak Suruhanjaya Integriti Agensi Penguatkuasaan (SIAP) juga sedang menjalankan siasatan berhubung perkara ini.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KETIGA,
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : LISAN

DARIPADA : YB DATO' SERI TIONG KING SING [BINTULU]

TARIKH : 11 NOVEMBER 2020 (RABU)

SOALAN

YB DATO' SERI TIONG KING SING [BINTULU] minta **MENTERI PELANCONGAN, SENI DAN BUDAYA** menyatakan:

- (a) apakah kesan penurunan jumlah ketibaan pelancong warga China sejak krisis pandemik COVID-19 berbanding tahun 2018 dan 2019; dan
- (b) apakah langkah-langkah Kementerian sebagai persediaan sekiranya pembukaan sempadan negara dibenarkan kelak.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

1. Penularan wabak COVID-19 telah memberi impak negatif yang sangat besar kepada industri pelancongan di seluruh dunia. Bagi Malaysia, Kempen Tahun Melawat Malaysia 2020 yang telah dirancang terpaksa dibatalkan berikutan pengisytiharan dan pelaksanaan Perintah Kawalan Pergerakan (PKP) pada 18 Mac 2020 yang lalu.
2. Susulan pandemik ini, Kementerian Pelancongan, Seni dan Budaya (MOTAC) menganggarkan kerugian melebihi RM100 bilion bagi industri

NO. SOALAN : 11

pelancongan pada tahun 2020 akibat kehilangan perbelanjaan pelancong terutamanya yang berkaitan dengan penginapan, pengangkutan, membeli-belah, makanan dan minuman. Dalam hal ini, sektor pelancongan antarabangsa atau pasaran *inbound* telah mencatatkan kerugian lebih besar berbanding pasaran domestik. Pelaksanaan Perintah Kawalan Pergerakan Bersyarat (PKPB) di seluruh negara kecuali Perlis, Kelantan dan Pahang berikutan gelombang ketiga penularan COVID-19 yang melanda negara ketika ini juga boleh memberi kesan yang lebih buruk.

3. Data pelancongan antarabangsa bagi tahun 2019 menunjukkan bahawa perbelanjaan oleh pelancong dari China merupakan kedua tertinggi dengan sumbangan sebanyak 17.8%.

4. Sebagai perbandingan, jumlah pelancong China bagi separuh tahun pertama (Januari – Jun) pada tahun 2019 ialah seramai 1,558,782 orang iaitu peningkatan sebanyak 6.41% daripada tempoh yang sama pada tahun sebelumnya iaitu tahun 2018. Manakala seperti yang telah dijangkakan, penularan wabak COVID-19 telah menjejaskan kehadiran jumlah pelancong asing ke Malaysia, dengan kehadiran pelancong China bagi separuh tahun pertama pada tahun ini merosot sekitar 74% berbanding tempoh yang sama pada tahun 2019.

5. Apabila pintu sempadan negara dibuka kelak, MOTAC akan terus memastikan kesinambungan usaha-usaha membangunkan industri pelancongan negara. Antaranya:

- (i) meningkatkan kerjasama dengan Kementerian dan agensi berkaitan bagi memudahkan kemasukan pelancong asing dengan mengambil kira pembudayaan kelaziman dan norma baharu;
- (ii) melaksanakan strategi pelan pemulihan terutamanya untuk “*market rebound*” bagi pasaran serantau iaitu ASEAN dan juga pasaran jarak sederhana iaitu Asia Timur selaku penyumbang terbesar kepada jumlah kehadiran dan perbelanjaan pelancong asing ke Malaysia apabila keadaan pasaran dan ekonomi

NO. SOALAN : 11

semakin pulih. Di samping itu, MOTAC melalui agensinya Tourism Malaysia akan merencanakan semula jenama *Malaysia Truly Asia* dengan memberi penekanan pada konsep *Experiential Malaysia* sebaik sahaja wabak COVID-19 dapat dibendung;

- (iii) mempertingkatkan kerjasama strategik dengan sektor swasta seperti syarikat/agensi pelancongan, dan pengusaha-pengusaha produk pelancongan dalam membangunkan pakej-pakej pelancongan yang menarik/minat khas (*niche*) bagi meningkatkan pendapatan pelancongan dan ketibaan pelancong asing dari pasaran sasaran;
- (iv) meneruskan pelaksanaan *Joint International Tourism Development Program* (JITDP) bagi mempergiat kerjasama strategik dengan syarikat-syarikat penerbangan tempatan dan antarabangsa terutamanya perkhidmatan penerbangan sewa khas bagi tujuan meningkatkan kekerapan dan penawaran tempat duduk penerbangan ke Malaysia; dan
- (v) memaksimumkan potensi sosio-ekonomi sektor pelancongan menerusi digitalisasi dalam merangka strategi promosi dan pemasaran bersasar yang berdaya saing serta pembangunan platform dalam talian khusus bagi agensi pelancongan tempatan.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KETIGA,
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : TUAN SIVAKUMAR VARATHARAJU NAIDU
[BATU GAJAH]**

TARIKH : 11 NOVEMBER 2020 (RABU)

SOALAN

TUAN SIVAKUMAR VARATHARAJU NAIDU [BATU GAJAH] minta **MENTERI PERDAGANGAN DALAM NEGERI DAN HAL EHWAL PENGGUNA** menyatakan perkembangan perniagaan atas talian (online business) di negara kita. Apakah mekanisme kawalan dan jaminan-jaminan hak kepenggunaan yang ada untuk memastikan pelanggan tidak tertipu melalui perniagaan atas talian.

JAWAPAN

Yang di-Pertua,

1. Kementerian sentiasa memantau perkembangan perniagaan dalam talian atau e-dagang terutamanya dalam aspek perlindungan pengguna. Berdasarkan perkembangan semasa, Kementerian mendapati perniagaan dalam talian ini telah berkembang dengan pesat kesan daripada Perintah Kawalan Pergerakan (PKP) sejak 18 Mac 2020. Berdasarkan rekod Jabatan Perangkaan Malaysia, sebanyak **39.3 peratus peningkatan** telah direkodkan bagi transaksi dalam talian pada bulan Mei 2020 berbanding bulan Mei 2019.
2. Bagi mengawal selia aspek perlindungan pengguna dan memastikan hak-hak pengguna sentiasa terjamin semasa menjalankan transaksi dalam talian, Kementerian telah menyediakan **Peraturan-peraturan Perlindungan Pengguna (Urus Niaga Perdagangan Elektronik) 2012** di bawah **Akta Perlindungan Pengguna 1999 [Akta 599]**. Peraturan ini digubal untuk memberikan ketelusan dalam urusan niaga perdagangan elektronik dan sebagai salah satu langkah bagi mengekang perbuatan penipuan kepada pengguna. Melalui peraturan ini peniaga dalam talian adalah diwajibkan untuk mendedahkan serta memaparkan maklumat mengenai syarikat dan tatacara pembayaran serta pengedaran barangan di laman web atau tapak perniagaan *online* mereka.
3. Selain itu, Kementerian ini melalui Suruhanjaya Syarikat Malaysia (SSM) telah memperkenalkan SSM BizTrust dengan tujuan untuk melindungi pengguna dan mengekang aktiviti penipuan oleh peniaga yang menawarkan produk atau perkhidmatan secara dalam talian. Dengan adanya paparan logo SSM BizTrust di sesebuah laman sesawang, pengguna akan lebih berkeyakinan untuk berurusan dengan entiti perniagaan yang menawarkan perkhidmatan atau sekadar berkongsi maklumat di dalam laman sesawang tersebut dan seterusnya membuat transaksi secara dalam talian. Sehingga 30 September 2020, sebanyak **3,988 permohonan pendaftaran SSM BizTrust telah diluluskan.**

4. Selain itu, Kementerian turut melaksanakan penguatkuasaan terhadap laman perniagaan dalam talian dengan menjalankan naziran dan bekerjasama dengan penyedia perkhidmatan dalam talian bagi memantau secara proaktif dan responsif ke atas aktiviti perniagaan *online*. Sehingga September 2020, Kementerian telah menerima 9,116 aduan meliputi kesalahan seperti tidak menerima barangan / perkhidmatan seperti yang ditawarkan, barangan /perkhidmatan yang diterima tidak seperti ditawarkan, kes tuntutan semula pembayaran, iklan mengelirukan dan lain lain kesalahan. Kementerian juga telah mengambil tindakan ke atas syarikat dan individu di mana sebanyak 15 syarikat telah dikenakan tindakan undang-undang sepanjang 2019 sehingga September 2020. Semua tindakan undang-undang yang diambil adalah di bawah Akta Perlindungan Pengguna 1999.

5. Kementerian juga telah mengambil langkah proaktif dengan menerbitkan **Buku Panduan Menjalankan Transaksi Dalam Talian Untuk Pengguna** bagi membolehkan pengguna mendapatkan tips-tips dan tatacara yang betul sebelum membuat pembelian secara dalam talian. Buku ini boleh dimuat turun oleh semua pengguna dari laman sesawang rasmi Kementerian.

6. Bagi memberi kesedaran kepada pengguna, Kementerian juga sentiasa **melaksanakan advokasi secara digital** melalui penghasilan **infografik digital** yang dimuat naik melalui media sosial Kementerian berkaitan garis panduan yang perlu diketahui oleh pengguna dalam menjalankan transaksi dalam talian.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KETIGA,
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : TUAN SHAHARIZUKIRNAIN BIN ABD. KADIR
[SETIU]**

TARIKH : 11 NOVEMBER 2020 [RABU]

SOALAN

Minta **PERDANA MENTERI** menyatakan:-

- a) Apakah usaha yang telah dilakukan oleh Lembaga Kemajuan Tanah Persekutuan (FELDA) bagi memuktamadkan penyata hutang peneroka yang sekian lama tidak dapat diselesaikan; dan
- b) Berapa jumlah hutang peneroka FELDA keseluruhannya.

JAWAPAN

**YB DATO' SRI MUSTAPA BIN MOHAMED,
MENTERI DI JABATAN PERDANA MENTERI (EKONOMI)**

Tuan Yang di-Pertua,

1. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, FELDA telah menubuhkan satu pasukan khas bagi melaksanakan aktiviti memuktamadkan penyata hutang peneroka khususnya bagi perbelanjaan pembangunan tanam semula ladang peneroka.
2. Sehingga 30 September 2020 penyediaan maklumat hutang peneroka yang di kunci kira-kira pada 31 Disember 2019 telah selesai dilaksanakan. Proses seterusnya adalah pembentangan penyata hutang kepada peneroka melalui Jawatankuasa Tanam Semula Rancangan dan seterusnya penyediaan Penyata Hutang yang akan dikeluarkan pada Disember 2020.
3. Berdasarkan jumlah hutang yang direkodkan di dalam Penyata Kewangan FELDA berakhir 31 Disember 2019 sebelum di audit, jumlah keseluruhan hutang peneroka sebelum penjejasan (*impairment*) adalah sebanyak RM12.8 billion.
4. Jumlah keseluruhan hutang ini meliputi Pinjaman Pembangunan Asal, Pinjaman Tanam Semula, Pinjaman Sosio ekonomi dan lain-lain pinjaman yang melibatkan peneroka.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KETIGA
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : YB TUAN MUHAMMAD BAKHTIAR
BIN WAN CHIK (BALIK PULAU)**

TARIKH : 11 NOVEMBER 2020 (RABU)

SOALAN

TUAN MUHAMMAD BAKHTIAR BIN WAN CHIK [BALIK PULAU] minta **MENTERI PERPADUAN NEGARA** menyatakan langkah-langkah yang diambil oleh Kementerian dalam menangani sikap polarisasi kaum yang ketara seperti kajian ISEAS (Yusof Ishak Institute, Spore) diterbitkan pada 27 Mac 2020 yang mendapati jumlah sentimen anti-Chinese memuncak sekitar kejatuhan Kerajaan PH.

JAWAPAN

Bagi memantapkan agenda perpaduan nasional, Kementerian sedang membangunkan **Pelan Tindakan Perpaduan Negara (PTPN 2021-2025)** berlandaskan kepada lima prinsip Rukun Negara dengan lima (5) teras yang telah ditetapkan iaitu:

i. Teras Pertama

Membangunkan Perpaduan kefahaman baharu

ii. Teras Kedua

Memelihara sistem demokrasi Raja Berperlembagaan

iii. Teras Ketiga

Agihan sosio ekonomi yang adil dan saksama untuk kemakmuran rakyat dan negara

iv. Teras Keempat

Menjamin keterbukaan terhadap tradisi kebudayaan berbeza dan rencah dipertahankan

v. Teras Kelima

Membina masyarakat progresif melalui sains dan teknologi

Agenda perpaduan nasional antara lainnya ialah :

1. Memperkasakan Kelab Rukun Negara di peringkat Sekolah Rendah dan Menengah.

- a) 6,621 KRN sedia ada dari 10,220 sekolah seluruh negara.
- b) Pelaksanaan program:
 - i. Program MyRukun Negara
 - ii. Aktiviti Modul Silang Budaya
 - iii. Kem Jati Diri KRN

2. Memperkasakan Sekretariat Rukun Negara diperingkat Institusi Pengajian Tinggi.

- a) 172 SRN sedia ada.
- b) Pelaksanaan Program;
 - i. Karnival Perpaduan SRN Peringkat Kebangsaan
 - ii. Program Khidmat Masyarakat
 - iii. Program Interaktif Bersama SRN
 - iv. Konvensyen SRN

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KETIGA,
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : YB DATO' SERI UTAMA HAJI MUKHRIZ
BIN TUN DR. MAHATHIR [JERLUN]**

TARIKH : 11 NOVEMBER 2020 (RABU)

SOALAN

Minta **PERDANA MENTERI** menyatakan jelaskan adakah benar Kerajaan negeri tiada kuasa untuk membuat apa-apa ketetapan tambahan untuk mengawal penularan wabak COVID-19, dan hanya Kerajaan Persekutuan melalui Majlis Keselamatan Negara dan Kementerian Kesihatan sahaja yang bertanggungjawab untuk mengatasinya.

JAWAPAN

**YB DATUK SERI MOHD REDZUAN BIN MD. YUSOF,
MENTERI DI JABATAN PERDANA MENTERI (TUGAS-TUGAS KHAS)**

Tuan Yang di-Pertua,

1. Semua tindakan yang diambil oleh Kerajaan dalam usaha menangani penularan wabak COVID-19 ini telah dilaksanakan di bawah Akta Pencegahan dan Kawalan Penyakit Berjangkit 1988 [Akta 342]. Akta 342 ini telah memperuntukkan kuasa kepada Menteri Kesihatan dan Ketua Pengarah Kesihatan. Sehubungan itu, semua tindakan yang diambil diperingkat negeri juga perlu merujuk kepada tindakan-tindakan yang diputuskan di peringkat Persekutuan kerana ianya bersandarkan kepada Akta 342 tersebut.

2. Namun begitu, Kerajaan Persekutuan tetap memberikan kerjasama dengan Kerajaan Negeri sekiranya terdapat cadangan bagi langkah-langkah dan tindakan yang bersesuaian yang perlu dilaksanakan di peringkat negeri masing-masing. Kerajaan Negeri turut dijemput untuk memberikan pandangan dan mengutarakan isu-isu berbangkit di dalam Mesyuarat Teknikal Pelaksanaan PKP yang dipengerusikan oleh Menteri Kanan Keselamatan atau Sidang Khas Majlis Keselamatan Negara Berkaitan Pengurusan COVID-19 yang dipengerusikan oleh Perdana Menteri sekiranya ada tindakan-tindakan yang hendak diambil yang membabitkan negeri-negeri masing-masing.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KETIGA,
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : YB DATUK WIRA HAJI MOHD. ANUAR
MOHD. TAHIR [TEMERLOH]**

TARIKH : 11 NOVEMBER 2020 (RABU)

SOALAN

YB DATUK WIRA HAJI MOHD. ANUAR MOHD. TAHIR [TEMERLOH] minta **MENTERI PELANCONGAN, SENI DAN BUDAYA** menyatakan apakah Kementerian ada usaha-usaha pemantapan kraf terutama dalam bidang kayu dan hasil rimba di kalangan usahawan muda seperti komuniti Kraftangan, Kraf Komuniti Ku yang pernah dilaksanakan. Di Temerloh ada Pusat inkubator kraf, namun aktiviti pemantapan kraf berasaskan kayu agak kurang promosi.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

1. Kementerian Pelancongan, Seni dan Budaya (MOTAC) melalui Perbadanan Kemajuan Kraftangan Malaysia (Kraftangan Malaysia) sentiasa berusaha untuk membangunkan, melatih serta memperkasakan usahawan dan komuniti kraf dalam bidang hasil rimba dan kraf kayu di seluruh negara.
2. Inisiatif-inisiatif yang dilaksanakan kepada semua usahawan dan komuniti kraf termasuklah dalam bidang kraf hasil rimba dan kraf kayu ialah:

NO. SOALAN : 16

- (i) program-program pembangunan produk, pembangunan kemahiran teknikal dan keusahawanan serta pemasaran kraf;
- (ii) memberi bimbingan kemahiran teknikal agar kapasiti pengeluaran dan kualiti produk dapat ditingkatkan;
- (iii) menyediakan peluang penyertaan di dalam program promosi jualan secara fizikal anjuran Kraftangan Malaysia seperti Hari Kraf Kebangsaan, Festival Kraf Tekstil Pantai Timur dan Festival Kraf Borneo;
- (iv) memberi bimbingan ke atas aspek pemasaran secara atas talian (*online*);
- (v) membangunkan platform *MYCraftShoppe*, iaitu platform jual beli digital yang khusus memasarkan produk kraf Malaysia di samping menawarkan maklumat berkaitan industri kraf seperti senarai pembekal bahan mentah, rekaan produk, penyedia perkhidmatan berkaitan kraf serta informasi tentang kraf tempatan;
- (vi) melancarkan *E-Kraf Bazar* untuk mempromosi dan memasarkan produk kraf tempatan dalam bidang tekstil, hasil rimba, hasil tanah, hasil logam dan aneka kraf secara *online*;
- (vii) melancarkan aplikasi *CraftOnTheGo* (COTG) iaitu direktori yang mengandungi profil usahawan kraf, keterangan produk, imej, maklumat media sosial dan lokasi premis untuk meningkatkan kebolehcapaian maklumat mengenai usahawan kraf di seluruh Malaysia;
- (viii) Program Pembangunan Komuniti Kraf untuk membangun dan melahirkan lebih ramai komuniti kraf baharu dan usahawan kraf muda/ baharu (*start up*); dan

- (ix) Program Pemerkasaan Komuniti Kraf khusus untuk usahawan dan komuniti kraf sedia ada melalui aktiviti kemahiran dalam aspek keusahawanan, pengeluaran serta perniagaan. Antaranya seperti Projek Kraf Komuniti Ku (KKK) dan Projek Pengukuhan Usahawan Dinamik (PROUD).

3. Selain itu, Kraftangan Malaysia turut melaksanakan beberapa inisiatif di bawah Pelan Jana Semula Ekonomi (PENJANA) seperti:

a) Program Pembangunan Kemahiran Komuniti (PPKK)

iaitu Program terbuka kepada semua belia/ beliawanis, asnaf, golongan kategori B40 (bandar/ desa), ibu tunggal, orang kelainan upaya (OKU), warga emas, orang asli/ etnik Sabah dan Sarawak serta penggangur atau individu yang terkesan akibat pandemik COVID-19 yang berhasrat menjadikan penghasilan produk kraf sebagai sumber pendapatan; dan

b) Program Pembangunan Perantisan Kemahiran (PPPK)

yang menawarkan kemudahan latihan tenaga kerja baharu yang terdiri daripada belia, penggangur dan individu yang terkesan akibat penularan pandemik COVID-19 serta peluang pekerjaan bersama usahawan kraf terpilih. Program ini membantu usahawan kraf mendapatkan tenaga kerja mahir dan memastikan perusahaan yang dijalankan dapat diusahakan secara berterusan dan lebih berdaya saing.

4. Untuk makluman, Program Inkubator disediakan untuk membangunkan usahawan muda yang baru melibatkan diri dalam bidang kraf dan berpotensi menghasilkan pengeluaran produk kraf secara komersial. Matlamat utama program ini adalah untuk membantu usahawan memulakan perniagaan khususnya usahawan muda dan lepasan Institut Kraf Negara.

5. Di negeri Pahang, terdapat 2 Program Inkubator Kraf iaitu di Pusat Inkubator Kraf Kuantan dan Pusat Inkubator Kraf Temerloh yang memberi pengkhususan dalam bidang hasil rimba (kayu). Pusat-pusat ini juga turut menyediakan kemudahan gunasama bagi penghasilan inovasi produk kraf

kayu serta menjadi pusat rujukan kepada usahawan kraf kayu seluruh Malaysia. Antara kemudahan yang terdapat di Pusat Inkubator Kraf Temerloh ialah perkhidmatan pengeringan kayu, perkhidmatan memproses bahan kayu dan perkhidmatan kemasan serta penyudahan produk kayu.

6. Pusat Inkubator Kraf Temerloh dipromosikan melalui penghasilan produk-produk kraf baru oleh usahawan dan pereka Kraftangan Malaysia Cawangan Pahang dan ibu pejabat. Produk tersebut dipamer serta diuji pasar melalui program-program promosi utama anjuran Kraftangan Malaysia.

7. Selain itu, pusat ini juga dipromosikan menerusi aktiviti lawatan yang diterima daripada agensi kerajaan seperti Institut Penyelidikan Perhutanan Malaysia (FRIM) dan Institut Pengajian Tinggi Awam dan Swasta. Taklimat berkenaan kajian serta teknologi kayu dan fungsi serta peranan Kraftangan Malaysia dalam membangunkan usahawan turut dihebahkan kepada semua pengunjung. Aktiviti Educraft juga menjadi elemen dalam mempromosikan kemudahan yang terdapat di sini kepada pelajar-pelajar.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN JAWAB LISAN
DEWAN RAKYAT MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KETIGA
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : JAWAB LISAN

**DARIPADA : PUAN HANNAH YEOH TSEOW SUAN
[SEGAMBUT]**

TARIKH : 11 NOVEMBER 2020 (RABU)

SOALAN

PUAN HANNAH YEOH TSEOW SUAN [SEGAMBUT] minta **MENTERI PEMBANGUNAN WANITA, KELUARGA DAN MASYARAKAT** menyatakan status terkini Kementerian dalam usaha mempertingkatkan hak kanak-kanak iaitu dengan mewujudkan agensi khas bagi mengawal selia semua institusi pendidikan dan penjagaan awal kanak-kanak, mewujudkan Jabatan Pembangunan Kanak-Kanak (JPKK) dan penambahan pegawai pelindung kanak-kanak.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

Usaha ke arah penubuhan satu agensi tunggal bagi memantapkan tadbir urus industri asuhan dan didikan awal kanak-kanak adalah ditangani menerusi Jawatankuasa Khas Mengawal Selia Secara Bersepadu Penubuhan dan Operasi Institusi Pendidikan Awal Kanak-Kanak yang melibatkan pelbagai agensi yang berkaitan. Melihat kepada isu dan hala tuju pelaksanaan penubuhan agensi tunggal ini, perkara ini masih dalam proses perancangan dan memerlukan lebih banyak sesi konsultasi antara agensi yang terlibat.

Untuk makluman, fungsi berkaitan kanak-kanak pada masa ini dilaksanakan oleh Bahagian Kanak-Kanak, Jabatan Kebajikan Masyarakat (JKM) yang meliputi fungsi perlindungan, perkembangan awal kanak-kanak dan pemerkasaan potensi kanak-kanak.

SOALAN NO : 17

Selaras dengan usaha Kementerian untuk mempertingkatkan sistem penyampaian fungsi kanak-kanak secara berterusan yang dilaksanakan oleh Bahagian Kanak-Kanak, JKM, urusan pemantapan dan pengukuhan perjawatan di Bahagian Kanak-Kanak, JKM telah dilaksanakan dan diluluskan oleh Jabatan Perkhidmatan Awam Malaysia melalui penambahan lapan (8) jawatan pelbagai gred secara pindah butir di Bahagian Kanak-Kanak, JKM berkuat kuasa mulai 1 Mac 2020.

Pada masa yang sama, urusan pengukuhan dan pemantapan struktur organisasi JKM yang sedang dilaksanakan pada masa kini turut memberi fokus kepada pertambahan jawatan di peringkat negeri, daerah termasuk Institusi di bawah JKM termasuk pelantikan secara kontrak (*Contract of Service*) di bawah OS29000 bagi 751 jawatan Pelindung dan 371 jawatan Pegawai Akhlak di JKM yang akan dilihat bersekali dengan cadangan pengukuhan dan pemantapan struktur organisasi JKM secara keseluruhan. Sehingga kini, terdapat 426 orang Pelindung dan Pegawai Akhlak di JKM dan penambahan jawatan secara lantikan kontrak ini akan dilaksanakan secara berfasa bagi tempoh lima (5) tahun bermula pada 2021 hingga 2025.

Usaha ini adalah selaras dengan dasar sedia ada oleh pihak Kerajaan iaitu sebarang cadangan pertambahan jawatan hendaklah mengambil kira aspek penjimatan perbelanjaan Kerajaan dan pengawalan saiz perkhidmatan awam melalui kaedah pengagihan semula (*redeployment*) atau tukar ganti (*trade-off*) jawatan sedia ada bagi memastikan penggunaan sumber manusia yang optimum.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KETIGA,
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : YB TUAN NGA KOR MING
[TELUK INTAN]**

TARIKH : 11 NOVEMBER 2020 (RABU)

SOALAN

Minta **PERDANA MENTERI** menyatakan jumlah bilangan rakyat yang telah diambil tindakan sejak bulan Mac hingga Oktober 2020 akibat tidak mematuhi SOP yang ditetapkan KKM, dengan pecahan ikut jenis kesalahan dan jenis hukuman berserta jumlah dendaan yang berjaya dikutip.

JAWAPAN

**YB DATUK SERI MOHD REDZUAN BIN MD. YUSOF,
MENTERI DI JABATAN PERDANA MENTERI (TUGAS-TUGAS KHAS)**

Tuan Yang di-Pertua,

1. Kompaun akan dikenakan terhadap mana-mana orang awam yang melanggar SOP yang telah ditetapkan dalam mengekang penularan wabak Covid19. Pihak Kementerian Kesihatan Malaysia (KKM) telah mengeluarkan tawaran kompaun sebanyak 33,822 dari Mac sehingga 24 Oktober 2020.
2. Dari jumlah tersebut, sebanyak 20,074 tawaran kompaun telah dibayar oleh Orang Kena Kompaun (OKK) dengan nilai RM17,377,500.00. Sebanyak 14,322 kompaun telah dikeluarkan bagi kesalahan tidak mematuhi SOP dengan nilai kompaun sebanyak RM11,713,500.00 sejak dari Mac sehingga 24 Oktober 2020.
3. Manakala kompaun yang telah dikenakan oleh pihak Polis Diraja Malaysia ke atas orang awam sejak dari Mac sehingga 29 Oktober 2020 adalah sebanyak 40,854 kompaun.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KETIGA
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : JAWAB LISAN

**DARIPADA : TUAN YAMANI HAFEZ BIN MUSA
[SIPITANG]**

TARIKH : 10 NOVEMBER 2020 (SELASA)

SOALAN

minta **MENTERI PEMBANGUNAN LUAR BANDAR** menyatakan apakah usaha pihak Kementerian dalam usaha meningkatkan pembangunan infrastruktur luar bandar khususnya memberi penumpuan jalan-jalan raya utama di kawasan pedalaman Sabah dan Sarawak.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

Untuk makluman Yang Berhormat, Kementerian ini mengambil maklum akan keperluan masyarakat luar bandar terutamanya di Sabah dan Sarawak yang masih memerlukan kemudahan infrastruktur khususnya kemudahan jalan raya yang kebanyakannya masih jauh tertinggal dan tiada akses perhubungan. Kementerian ini sentiasa mengadakan perbincangan bersama Kerajaan Negeri dan agensi negeri terlibat bagi memberikan kemudahan infrastruktur yang terbaik khususnya kepada masyarakat luar bandar.

Untuk makluman Yang Berhormat, di bawah Rancangan Malaysia Kesebelas (RMKe-11) bagi tempoh dari tahun 2016 hingga tahun 2020 sebanyak sebanyak 101 projek Jalan Luar Bandar (JALB) telah diluluskan pelaksanaannya di Negeri Sabah yang melibatkan kos keseluruhan berjumlah RM6.05 Bilion. Daripada jumlah tersebut, sebanyak 18 projek sedang dalam peringkat perancangan, 22 projek

NO. SOALAN : 19

dalam perlantikan peruding dan rekabentuk, 7 projek sedang dalam peringkat perolehan, 26 projek dalam pembinaan dan 28 projek telah siap sepenuhnya.

Untuk makluman Yang Berhormat jua, di bawah Rancangan Malaysia Kesebelas (RMKe-11) bagi tempoh dari tahun 2016 hingga tahun 2020 sebanyak sebanyak 58 projek projek Jalan Luar Bandar (JALB) telah diluluskan pelaksanaannya di Negeri Sarawak yang melibatkan kos keseluruhan berjumlah RM3.17 bilion. Daripada jumlah tersebut, sebanyak 41 projek sedang dalam peringkat perlantikan peruding dan rekabentuk, 3 projek sedang dalam peringkat perolehan, 9 projek dalam pembinaan dan 5 projek telah siap sepenuhnya.

Untuk maklumat Yang Berhormat jua, cadangan pelaksanaan projek juga adalah berdasarkan kepada permohonan Senarai Keutamaan Kerajaan Negeri. Perancangan dan cadangan pelaksanaan adalah diterima daripada Kerajaan Negeri Sabah dan Sarawak dengan bantuan agensi teknikal negeri iaitu Jabatan Kerja Raya (JKR) Negeri Sabah dan Jabatan Kerja Raya (JKR) Negeri Sarawak serta agensi teknikal negeri yang lain bagi mendapatkan input dan cadangan projek-projek mendesak.

Cadangan-cadangan projek seterusnya dikemukakan kepada Unit Perancang Ekonomi, Jabatan Perdana Menteri (UPE, JPM) bagi permohonan kelulusan pelaksanaan. Walau bagaimanapun, pelaksanaan projek-projek ini tertakluk kepada kelulusan dan kedudukan semasa kewangan kerajaan.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN JAWAB LISAN
DEWAN RAKYAT MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KETIGA
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : JAWAB LISAN

DARIPADA : TUAN LIM GUAN ENG [BAGAN]

TARIKH : 11 NOVEMBER 2020 (RABU)

SOALAN

TUAN LIM GUAN ENG [BAGAN] minta **MENTERI PEMBANGUNAN WANITA, KELUARGA DAN MASYARAKAT** menyatakan status janji beliau pada 30 Ogos di Sandakan, untuk menaikkan bantuan kebajikan kepada golongan B40 daripada RM200-300 sebulan kepada RM1,000 sebulan, bilakah akan dilaksanakan, nyatakan bilangan penerima dan kos terbabit.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

Kementerian Pembangunan Wanita, Keluarga dan Masyarakat (KPWKM) bersama Jabatan Kebajikan Masyarakat (JKM) telah mengadakan beberapa siri perbincangan dan sesi libat urus bersama pihak Kementerian Kewangan berkaitan cadangan YAB Perdana Menteri Malaysia bagi kenaikan kadar bantuan.

Menerusi pembentangan Rang Undang-undang Perbekalan 2021 oleh Yang Berhormat Menteri Kewangan pada 6 November 2020, sebanyak lima (5) skim bantuan kewangan persekutuan bagi menjaga kebajikan golongan rentan terutamanya golongan warga emas, pesakit kronik dan Orang Kurang Upaya (OKU) dan juga keluarga miskin terutama golongan keluarga dari kumpulan B40 akan dinaikkan seperti berikut:

SOALAN NO : 20

1. Kadar Bantuan OKU Tidak Berupaya Bekerja (BTB) dinaikkan daripada RM250 kepada RM300 sebulan seorang;
2. Kadar Bantuan Orang Tua (BOT) dinaikkan daripada RM350 kepada RM500 sebulan seorang;
3. Bantuan Penjagaan OKU dan Pesakit Kronik Terlantar (BPT) dinaikkan daripada RM350 kepada RM500 sebulan seorang;
4. Kadar bantuan Elaun Pekerja Cacat (EPC) dinaikkan daripada RM400 kepada RM450 sebulan seorang; dan
5. Kadar Bantuan Kanak-Kanak (BKK) untuk keluarga miskin dinaikkan daripada RM100 bagi seorang anak dengan maksimum RM450 kepada RM150 seorang anak berumur 7 tahun hingga 18 tahun dan RM200 seorang anak berumur 6 tahun dan ke bawah dengan maksimum RM1,000 sekeluarga.

Tuan Yang di-Pertua,

Kenaikan kadar bantuan ini akan bermula pada bulan Januari 2021 dan akan memberi manfaat kepada lebih 400,000 penerima bantuan. Kenaikan kadar ini turut melibatkan peruntukan sebanyak RM2.2 bilion iaitu tambahan peruntukan sebanyak RM700 juta.

Konsep pelaksanaan kenaikan kadar bantuan JKM ini adalah lebih memberi fokus kepada keperluan isi rumah dan merujuk kepada penggabungan bantuan mengikut keperluan sesebuah isi rumah yang mempunyai pelbagai kategori seperti Warga Emas, Orang Kurang Upaya, ibu tunggal yang mempunyai anak-anak yang berumur di bawah 18 tahun serta pesakit kronik terlantar. Sekiranya sesebuah isi rumah memenuhi semua kriteria yang ditetapkan, jumlah bantuan yang diterima oleh isi rumah berkenaan adalah melebihi RM1,000.00 sebulan. Contohnya sekiranya dalam sesebuah isi rumah itu terdapat seorang Warga Emas, seorang OKU yang tidak bekerja dan ibu tunggal yang mempunyai 4 orang anak yang berumur bawah 18 tahun serta seorang pesakit kronik terlantar, jumlah bantuan yang diterima adalah antara RM1,900 sebulan.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KETIGA
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : DATUK SERI SAIFUDDIN NASUTION BIN
ISMAIL [KULIM BANDAR BAHARU]**

TARIKH : 11 NOVEMBER 2020 (RABU)

SOALAN

Minta **PERDANA MENTERI** menyatakan berikan “road map” pelaksanaan RUU355.

JAWAPAN

**YB SENATOR DATUK DR. ZULKIFLI MOHAMAD AL BAKRI, MENTERI
DI JABATAN PERDANA MENTERI (HAL EHWAL AGAMA)**

Tuan Yang di-Pertua,

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, kerajaan sentiasa meletakkan prioriti kepada pemerkasaan Mahkamah Syariah, bagi memartabatkan institusi perundangan Syariah di Malaysia. Sebagaimana yang telah dimaklumkan ketika penggulungan perbahasan Titah Diraja pada 10 Ogos 2020 di Dewan yang Mulia ini, pindaan bagi Akta Mahkamah Syariah (Bidang Kuasa Jenayah) 1965 akan dilakukan selepas beberapa proses penting dilaksanakan terlebih dahulu. Ini penting agar Akta ini dapat dipinda dan dibentangkan mengikut tertib dan teratur mengikut lunas Perlembagaan Persekutuan.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN JAWAB LISAN
DEWAN RAKYAT MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KETIGA
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : JAWAB LISAN

DARIPADA : TUAN WONG CHEN [SUBANG]

TARIKH : 11 NOVEMBER 2020 (RABU)

SOALAN

TUAN WONG CHEN [SUBANG] minta **MENTERI PERUSAHAAN
PERLADANGAN DAN KOMODITI** menyatakan :-

- (a) adakah pihak Kementerian telah menjalankan kajian penyelidikan pemasaran antarabangsa mengenai penerimaan slogan "Sawit Anugerah Tuhan"; dan
- (b) jumlah wang yang telah dibelanjakan untuk kempen tersebut sehingga Oktober 2020.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

- (a) Untuk makluman Yang Berhormat, Kementerian akan terus memperkasakan usaha strategik sedia ada termasuk usaha penambahbaikan ke atas dasar yang telah dilaksanakan oleh Kerajaan sebelum ini. Oleh itu, Kementerian akan mengambil beberapa pendekatan berbeza mengikut acuan dan kaedah Kerajaan yang ada pada hari ini. Pendekatan baru ini akan didokong dengan slogan baru 'Sawit Anugerah Tuhan' atau '*Palm Oil – It's God's gift!*'.

Matlamat utama kempen ini masih sama iaitu mendidik para pengguna tempatan yang masih belum berpengetahuan akan kelebihan minyak sawit dalam kehidupan seharian. Melalui slogan baharu ini juga, Kementerian berkeyakinan dapat menembusi pasaran-pasaran baharu seperti di rantau Timur Tengah, Asia Tengah dan juga negara-negara di Benua Afrika. Pada masa yang sama, kita akan memperkukuhkan lagi pasaran-pasaran sedia ada dengan pendekatan yang lebih mantap.

Pada ketika ini, adalah terlalu awal untuk mengukur tahap penerimaan slogan "Sawit Anugerah Tuhan" memandangkan seluruh dunia telah dilanda wabak pandemik Covid-19. Walau bagaimanapun, Kementerian ini giat meneruskan usaha promosi menerusi Majlis Minyak Sawit Malaysia (MPOC) dan Lembaga Minyak Sawit Malaysia (MPOB) bagi meningkatkan kebolehpasaran produk sawit secara maya melalui dan kerjasama antara kerajaan (*Government to Government – G to G*) yang berkaitan.

- (b) Setakat ini, Pihak Kementerian telah membelanjakan sebanyak **RM212,900** untuk kempen tersebut dari segi penerbitan dan penyiaran video mengenai kempen ini.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KETIGA,
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : YB TUAN HASSAN BIN ABDUL KARIM
[PASIR GUDANG]**

TARIKH : 11 NOVEMBER 2020 (RABU)

SOALAN

TUAN HASSAN BIN ABDUL KARIM [PASIR GUDANG] minta **PERDANA MENTERI** menyatakan adakah Kerajaan sekarang bercadang untuk menubuhkan Suruhanjaya Siasatan Diraja (RCI) bagi mengembalikan kepercayaan dan keyakinan rakyat terhadap Sistem Kehakiman Negara

JAWAPAN

**YB DATO' TAKIYUDDIN BIN HASSAN,
MENTERI DI JABATAN PERDANA MENTERI (PARLIMEN DAN
UNDANG-UNDANG)**

Tuan Yang di-Pertua,

Untuk makluman Ahli yang Berhormat, pada masa ini tiada keperluan untuk menubuhkan Suruhanjaya Siasatan Diraja (RCI) berkaitan Sistem Kehakiman Negara.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KETIGA,
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : TUAN HASSAN BIN ABDUL KARIM
[PASIR GUDANG]**

TARIKH : 11 NOVEMBER 2020 (RABU)

SOALAN

TUAN HASSAN BIN ABDUL KARIM [PASIR GUDANG] minta **PERDANA MENTERI** menyatakan adakah Kerajaan sekarang mempunyai cadangan untuk mengangkat Rukun Negara dijadikan mukadimah kepada Perlembagaan Persekutuan.

JAWAPAN

**YB DATO' TAKIYUDDIN BIN HASSAN,
MENTERI DI JABATAN PERDANA MENTERI (PARLIMEN DAN
UNDANG-UNDANG)**

Tuan Yang di-Pertua,

Sebagaimana Ahli Yang Berhormat sedia maklum, **RUKUN NEGARA** mengandungi dua bahagian yang sama penting dan saling bergantung. Misalnya, Bahagian pertama ialah Mukadimah. Di dalamnya dirakamkan LIMA cita-cita negara Malaysia mengenai perpaduan, demokrasi, kemakmuran negara, mempertahankan berbagai tradisi budaya dan membina masyarakat progresif menggunakan sains dan teknologi. Bahagian ini adalah roh kepada Rukun Negara;

Manakala, Bahagian kedua ialah Prinsip Rukun Negara iaitu ikrar rakyat Malaysia untuk menumpukan seluruh tenaga dan usaha bagi mencapai LIMA cita-cita yang tersenarai dalam Mukadimah berasaskan LIMA prinsip berikut:

*Kepercayaan Kepada Tuhan
Kesetiaan Kepada Raja dan Negara
Keluhuran Perlembagaan
Kedaulatan Undang-Undang; dan
Kesopanan dan Kesusilaan*

Maka **rukun Negara** yang mengandungi MUKADIMAH dan PRINSIP ini telah diisytiharkan pada 31 Ogos 1970 dan semenjak itu telah diterima dan dihayati oleh rakyat di semua lapisan masyarakat Malaysia tanpa mengira kaum dan bangsa.

Ternyata ianya merupakan satu falsafah, ideologi yang mengandungi prinsip-prinsip murni untuk jadi panduan dan ikutan bukan suatu peraturan dan perintah, seperti undang-undang. Penghayatan **rukun Negara** biar pun diangkat oleh pemerintahan Malaysia sebagai sesuatu yang utama, proses penghayatannya berlaku di dua peringkat. Peringkat pertama di paras peribadi untuk mengisi nilai dan amalan seseorang. Peringkat kedua adalah secara kolektif, di mana rakyat beramai-ramai sebagai keluarga dan komuniti sama-sama menghayati dan mengamalkan prinsip-prinsip **rukun Negara**.

Selain itu, prinsip-prinsip Rukun Negara sebenarnya telahpun turut termaktub (*enshrined*) dalam peruntukan Perlembagaan Persekutuan telah dipinda melalui Akta Perlembagaan (Pindaan) 1971. Dengan itu, **rukun Negara** perlu dihayati dengan mendalam oleh semua lapisan rakyat. **rukun Negara** adalah Rukun Perpaduan yang mengikat rakyat dengan segala usaha perpaduan di seluruh negara kerana **rukun Negara** adalah cita-cita negara.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KETIGA,
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : LISAN

DARIPADA : TUAN BARU BIAN [SELANGAU]

TARIKH : 11 NOVEMBER 2020 (RABU)

SOALAN

TUAN BARU BIAN [SELANGAU] minta **PERDANA MENTERI** menyatakan mengenai Perjanjian MA63, bilakah Kerajaan Pusat akan menyerahkan kuasa untuk 17 dari 21 perkara yang telah dipersetujui.

JAWAPAN

**YB DATO HAJAH HANIFAH HAJAR TAIB
TIMBALAN MENTERI DI JABATAN PERDANA MENTERI
(HAL EHWAL SABAH DAN SARAWAK)**

Tuan Yang di-Pertua,

1. Bagi menzahirkan komitmen dan keseriusan Kerajaan berhubung usaha-usaha untuk mengembalikan hak-hak negeri Sabah dan negeri Sarawak seperti mana yang termaktub di dalam Perlembagaan Persekutuan dan Perjanjian Malaysia 1963 (MA63), Jemaah Menteri pada 9 September 2020 yang lalu telah bersetuju dengan penubuhan Majlis Khas Mengenai Perjanjian Malaysia 1963 (**Majlis Khas MA63**). Keputusan Jemaah Menteri ini telah diumumkan sendiri oleh YAB Perdana Menteri sewaktu sambutan Hari Malaysia di Sibu, Sarawak pada 16 September 2020 yang lalu. Penubuhan Majlis Khas ini adalah selaras dengan syor dan keputusan Jawatankuasa Khas Kabinet Untuk Menyemak Pelaksanaan Perjanjian Malaysia 1963 (JKKK MA63) yang telah dibubarkan pada 18 November 2019 di bawah Kerajaan terdahulu.

2. Kerajaan pada masa kini sedang memuktamadkan struktur dan komposisi Majlis Khas MA63. Pada dasarnya, Majlis Khas MA63 akan dipengerusikan oleh YAB Perdana Menteri dan turut dianggotai oleh YAB Ketua Menteri Sabah, YAB Ketua Menteri Sarawak serta beberapa orang Menteri Persekutuan yang berkaitan. Majlis Khas ini dijangka akan bersidang buat kali yang pertama pada bulan November ini bagi membincangkan serta membuat ketetapan berhubung perkara-perkara yang penting dan perlu dipercepatkan diselesaikan. Selain itu, Majlis Khas juga akan meneliti isu-isu yang berbangkit berhubung pelaksanaan keputusan-keputusan di bawah Jawatankuasa Kabinet terdahulu bagi memastikan perkara-perkara yang boleh diselesaikan atau dengan izin, "*low hanging fruit*" dilaksanakan dengan segera. Ini menunjukkan keikhlasan Kerajaan Persekutuan dalam menjamin hak-hak negeri Sabah dan negeri Sarawak dilaksanakan selaras dengan hak-hak yang dijamin di bawah undang-undang dan perlembagaan negara. Majlis Khas ini akan diurusetiaikan oleh Bahagian Hal Ehwal Sabah dan Sarawak, Jabatan Perdana Menteri (BHES), yang bertanggungjawab memastikan isu-isu yang berkaitan dengan MA63 dapat diselesaikan dan dilaksanakan dengan telus dan berkesan.

3. Dalam hal ini, Bahagian Hal Ehwal Sabah dan Sarawak, Jabatan Perdana Menteri (**BHES**) akan memantau rapi pelaksanaan keputusan-keputusan yang telah dicapai di bawah Jawatankuasa Kabinet terdahulu oleh jawatankuasa kerja-jawatankuasa kerja yang telah ditubuhkan di peringkat Kementerian/Agensi Persekutuan yang terlibat dalam proses semakan pelaksanaan MA63 sebelum ini. Setiap kementerian/agensi terlibat akan mengemukakan pelaporan secara berkala kepada BHES dan pelaporan ini akan dibentangkan di peringkat Majlis Khas MA63.

4. Kerajaan yakin bahawa kejayaan dalam agenda ini akan meredakan ketidak-puasan hati rakyat di negeri Sabah dan Sarawak yang selama ini merenggangkan perpaduan dan integriti wilayah yang kukuh serta sekaligus akan dapat memperkasakan patriotisma dan nasionalisma negara bangsa.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KETIGA,
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : YB DATO' SERI HAJI ABDUL HADI
BIN AWANG [MARANG]**

TARIKH : 11 NOVEMBER 2020 (RABU)

SOALAN

Minta **PERDANA MENTERI** menyatakan apakah langkah-langkah Kerajaan untuk menyelaraskan hal ehwal pentadbiran Islam di peringkat Persekutuan dan negeri-negeri berhubung perubahan norma baharu akibat pandemik COVID-19.

JAWAPAN

**YB SENATOR DATUK DR. HAJI ZULKIFLI MOHAMAD AL-BAKRI,
MENTERI DI JABATAN PERDANA MENTERI (HAL EHWAL AGAMA)**

Tuan Yang di-Pertua,

1. Kerajaan melalui Jabatan Kemajuan Islam Malaysia (JAKIM) sentiasa memastikan penyelarasan hal ehwal pentadbiran Islam di peringkat Persekutuan dan negeri-negeri seluruh Malaysia dilaksanakan dengan berkesan.
2. Dalam menghadapi pandemik COVID-19 serta perubahan norma baharu, Mesyuarat Khas Jawatankuasa Muzakarah Majlis Kebangsaan Bagi Hal Ehwal Ugama Islam (MKI) seluruh Malaysia yang dianggotai oleh Mufti-mufti seluruh Malaysia dan ahli-ahli yang dilantik oleh Majlis Raja-Raja telah dilaksanakan sebanyak lapan (8) kali.
3. Muzakarah ini telah membincangkan isu-isu nasional COVID-19 mengenai hukum-hakam dan Garis-garis Panduan yang berkaitan dengan mengambil kira arahan Majlis Keselamatan Negara (MKN) selain mendapat nasihat daripada pihak Kementerian Kesihatan Malaysia (KKM). Melalui lapan (8) Mesyuarat Khas Muzakarah berkenaan, sebanyak empat belas (14) Panduan Hukum, dan tujuh (7) Garis Panduan telah diputuskan manakala dua (2) *Standard Operating Procedure* (SOP) seperti yang diumumkan oleh MKN telah berjaya dibangunkan.
4. Hasil resolusi Muzakarah yang telah disepakati bersama tersebut telah dipanjangkan kepada Pihak Berkuasa Agama Negeri bagi tujuan pelaksanaan mengikut kesesuaian di negeri masing-masing.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KETIGA,
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : YB DATO' SERI DR. AHMAD ZAHID
BIN HAMIDI [BAGAN DATUK]**

TARIKH : 11 NOVEMBER 2020 (RABU)

SOALAN

Minta **PERDANA MENTERI** menyatakan apakah perancangan yang akan dilakukan oleh Kerajaan bagi memperkasakan institusi tahfiz di Malaysia.

JAWAPAN

**YB SENATOR DATUK DR. HAJI ZULKIFLI MOHAMAD AL-BAKRI,
MENTERI DI JABATAN PERDANA MENTERI (HAL EHWAL AGAMA)**

Tuan Yang di-Pertua,

1. Pihak Kerajaan terus memberi perhatian terhadap pemerkasaan institusi tahfiz di Malaysia. Usaha pemerkasaan tahfiz ini telah dilaksanakan oleh Kerajaan dengan penuh konsisten dan yang pasti ia telah dimulakan oleh Yang Berhormat sejak sebelum ini lagi. Penyelarasan bersama Pihak Berkuasa Agama Negeri (PBAN) dan agensi Kerajaan yang lain adalah amat penting dalam memastikan agenda pemerkasaan ini dapat direalisasikan.

2. Oleh itu, usaha-usaha pemerkasaan institusi tahfiz di Malaysia melalui pelaksanaan Dasar Pendidikan Tahfiz Negara (DPTN) yang diperkenalkan sejak tahun 2016 tetap diteruskan sehingga kini. Dasar ini menggariskan lima (5) teras utama iaitu:

- i. Memantapkan Undang-Undang dan Penguatkuasaan;

- ii. Mewujudkan Model Institusi Tahfiz;
 - iii. Mewujudkan Kurikulum Pendidikan Tahfiz Yang Sesuai Dengan Pendidikan Arus Perdana;
 - iv. Memperkasakan Tadbir Urus Institusi Tahfiz; dan
 - v. Mewujudkan Sistem Pengiktirafan dan Pensijilan Bagi Institusi Tahfiz.
3. Sehingga kini, pelaksanaan DPTN mendapat kerjasama yang baik daripada Pihak Berkuasa Agama Negeri (PBAN). Pelaksanaan dasar ini dipantau melalui pelbagai platform seperti Persidangan Lembaga Penasihat Penyelarasan Pelajaran dan Pendidikan Agama Islam (LEPAI), Mesyuarat *High Level Committee* (HLC) Mengenai Pendidikan Tahfiz, Mesyuarat Jawatankuasa Induk DPTN dan Jawatankuasa-Jawatankuasa berkaitan pendidikan Islam. Kesemua platform mesyuarat tersebut turut melibatkan wakil setiap negeri bagi tujuan memudahkan penyelarasan pelaksanaannya.
4. Antara pencapaian utama dasar ini ialah:
- i. Mewujudkan Garis Panduan Penubuhan dan Pendaftaran Institusi Tahfiz;
 - ii. Pindaan terhadap Akta Pentadbiran Undang-Undang Islam (Wilayah-Wilayah Persekutuan) 1993 (Akta 505);
 - iii. Penggubalan draf Kaedah-Kaedah Pentadbiran Undang-Undang Islam (Wilayah-Wilayah Persekutuan) (Sekolah Agama Islam)
 - iv. Memperkenalkan tiga (3) model dan kurikulum peringkat menengah yang sesuai dengan pendidikan arus perdana seperti Tahfiz Bersepadu, Tahfiz Turath dan Tahfiz Kemahiran;
 - v. Di peringkat pengajian tinggi, sebanyak 19 buah Institusi Pengajian Tinggi Awam (IPTA), Institusi Pengajian Tinggi

Swasta (IPTS) dan Maahad Tahfiz Negeri telah bekerjasama dengan Darul Quran JAKIM.

- vi. Melaksanakan kursus dan latihan kepada Pengurus atau Mudir institusi tahfiz dengan kerjasama institusi latihan kerajaan seperti Institut Pendidikan Guru Malaysia (IPGM), Institut Keselamatan dan Kesihatan Pekerjaan Negara (NIOSH), Institut Aminuddin Baki (IAB), dan Institut Latihan Islam Malaysia (ILIM), JAKIM.
 - vii. Penyaluran bantuan khas penyelenggaraan premis kepada institusi tahfiz. Bantuan khas ini dilaksanakan sejak tahun 2017 sehingga kini. Jumlah keseluruhan peruntukan khas yang disediakan oleh Kerajaan sejak tahun 2017 sehingga 2020 ialah sebanyak RM180 juta.
5. Pihak Kerajaan bersama Pihak Berkuasa Agama Negeri dan pihak berkaitan pendidikan tahfiz dalam masa yang terdekat akan membangunkan Pelan Tindakan Dasar Pendidikan Tahfiz Negara (DPTN) 2.0 bagi memastikan perancangan dan pelaksanaan DPTN kekal relevan dan mencapai objektifnya.
6. Kesimpulannya, perancangan dan usaha bersepadu antara Kerajaan Persekutuan dan negeri serta pihak berkepentingan dalam isu tahfiz ini akan terus diperkasakan bagi membuktikan kepedulian Kerajaan terhadap pendidikan tahfiz di negara ini.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KETIGA,
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : TUAN AWANG HUSAINI BIN SAHARI
[PUTATAN]**

TARIKH : 11 NOVEMBER 2020 (RABU)

SOALAN

TUAN AWANG HUSAINI BIN SAHARI [PUTATAN] minta **PERDANA MENTERI** menyatakan apakah tindakan Kerajaan berkenaan dengan cadangan Transparency International Malaysia yang mencadangkan hukuman pesalah rasuah perlu dikaji semula agar hukuman yang lebih berat dapat dilaksanakan.

JAWAPAN

**YB DATO' TAKIYUDDIN BIN HASSAN,
MENTERI DI JABATAN PERDANA MENTERI (PARLIMEN DAN
UNDANG-UNDANG)**

Tuan Yang di-Pertua,

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, hukuman bagi kesalahan-kesalahan kes rasuah diperuntukkan di bawah Seksyen 24 Akta Suruhanjaya Pencegahan Rasuah Malaysia 2009, iaitu apabila disabitkan boleh dipenjarakan selama tempoh tidak melebihi 20 tahun dan denda tidak kurang daripada 5 kali ganda jumlah atau nilai suapan, yang menjadi hal perkara kesalahan itu jika suapan itu dapat dinilai atau berbentuk wang, atau RM 10,000, mengikut mana-mana yang lebih tinggi.

Sebarang saranan untuk pindaan terhadap hukuman pesalah rasuah memerlukan kajian yang lebih mendalam. Ini kerana hukuman sedia ada merupakan penambahbaikan terhadap hukuman yang dikenakan dibawah Akta Pencegahan Rasuah 1997. Hukuman yang dikenakan dibawah Akta Suruhanjaya Pencegahan Rasuah 2009 adalah lebih berat berbanding akta sebelumnya.

Walau bagaimana pun, ia bergantung kepada mahkamah dalam menjatuhkan hukuman berdasarkan kepada kes yang dikemukakan. Disinilah pihak penyiasat dan pendakwa perlu memainkan peranan dalam mengemukakan fakta-fakta dan bukti dalam membantu mahkamah menentukan tahap keseriusan sesuatu kes dan seterusnya menentukan kadar hukuman yang berpadanan. Harus juga diingatkan bahawa kebebasan mahkamah adalah terpelihara di bawah Perlembagaan.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN JAWAB LISAN
DEWAN RAKYAT MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KETIGA
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : JAWAB LISAN

DARIPADA : DATO' NGEH KOO HAM [BERUAS]

TARIKH : 11 NOVEMBER 2020 (RABU)

SOALAN

DATO' NGEH KOO HAM [BERUAS] minta **MENTERI PERUSAHAAN PERLADANGAN DAN KOMODITI** menyatakan mengapa Kementerian memberhentikan pemberian wang tanaman semula bagi pekebun-pekebun kecil kelapa sawit. Adakah Kementerian akan memulihkan pemberian wang tersebut.

JAWAPAN

Tuan Yang Di-Pertua,

Bermulanya Rancangan Malaysia Kesebelas (RMK-11), Skim Tanam Semula Sawit Pekebun Kecil (TSSPK) yang disediakan semasa RMK-10 telah ditukar daripada **geran kepada pinjaman** dan dikenali sebagai Skim Pembiayaan Mudah Tanam Semula Pekebun Kecil Sawit (TSPKS). Skim TSPKS telah dirangka agar tidak membebankan pekebun kecil dengan kadar faedah yang rendah iaitu 2%, tempoh moratorium selama 48 bulan dan tiada cagaran.

Untuk makluman Yang Berhormat, penukaran ini adalah sejajar dengan dasar semasa Kerajaan untuk program tanaman semula sawit yang diusahakan oleh agensi lain seperti Lembaga Pemulihan dan Penyatuan Tanah Persekutuan (FELCRA), Lembaga Kemajuan Tanah Sarawak (LKTS), Lembaga Kemajuan Tanah Negeri Sabah (SLDB), Lembaga Pemulihan dan Penyatuan Tanah Sarawak (SALCRA) dan juga Lembaga Kemajuan Tanah Persekutuan (FELDA).

Walau bagaimanapun, menyedari akan keperluan dan kehendak pekebun kecil, Kementerian sedang mengkaji kemungkinan untuk menstruktur semula skim TSPKS untuk dikhususkan kepada kumpulan sasar tertentu seperti golongan B40 dan sebagainya. Namun, ianya tertakluk kepada kemampuan kewangan kerajaan.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KETIGA,
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : YB TUAN AHMAD FAHMI BIN MOHAMED
FADZIL [LEMBAH PANTAI]**

TARIKH : 11 NOVEMBER 2020 (RABU)

SOALAN

Minta **PERDANA MENTERI** menyatakan mengapakah Kerajaan mengambil keputusan untuk tidak melakukan ujian saringan COVID-19 dan kuarantin wajib bagi semua yang pulang dari kempen Pilihan Raya Negeri Sabah di antara 12 hingga 26 September 2020.

JAWAPAN

**YB DATUK SERI MOHD REDZUAN BIN MD. YUSOF,
MENTERI DI JABATAN PERDANA MENTERI (TUGAS-TUGAS KHAS)**

Tuan Yang di-Pertua,

1. Dasar kerajaan atas nasihat Kementerian Kesihatan Malaysia (KKM) telah menetapkan bahawa individu yang pulang dari luar negara perlu menjalani kuarantin wajib di Pusat Kuarantin selama 14 hari. Mereka yang pulang dari Sabah merupakan perjalanan dalam negara. KKM telah mengambil langkah supaya mereka yang pulang dari Sabah perlu melalui saringan COVID-19 dan menjalani kuarantin sendiri di rumah sehingga mendapat keputusan saringan negatif COVID-19.

2. Kerajaan tidak mengambil dasar mewajibkan mereka yang pulang dari Sabah untuk menjalani kuarantin wajib 14 hari di pusat kuarantin kerana dasar tersebut sekiranya diambil, hendaklah juga terpakai kepada semua negeri atau kawasan dalam Malaysia. Mengambil contoh negeri Kedah umpamanya pada satu ketika sebelum penularan di Sabah pernah menjadi zon merah akibat penularan COVID-19 berpunca daripada kluster 'Siva Gangga", maka jika pendekatan kuarantin wajib 14 hari diambil, semua yang datang dari Negeri Kedah juga perlu di kuarantin wajib. Langkah ini dilihat tidak praktikal selain di luar kemampuan perkhidmatan kesihatan untuk melaksanakannya.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KETIGA,
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : TUAN SIM CHEE KEONG
[BUKIT MERTAJAM]**

TARIKH : 11 NOVEMBER 2020 (RABU)

SOALAN

TUAN SIM CHEE KEONG [BUKIT MERTAJAM] minta **PERDANA MENTERI** menyatakan jumlah belia yang diisytiharkan muflis sejak bulan Mac tahun ini mengikut pecahan kebangsaan, negeri, umur, kaum, jantina, kelulusan akademik dan punca kebangkrapan.

JAWAPAN

**YB DATO' TAKIYUDDIN BIN HASSAN,
MENTERI DI JABATAN PERDANA MENTERI (PARLIMEN DAN
UNDANG-UNDANG)**

Tuan Yang di-Pertua,

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, Jabatan Insolvensi Malaysia (Mdl) tidak menyimpan rekod golongan belia yang telah dibankrapkan mengikut kaum, jantina, kelulusan akademik dan punca kebangkrapan. Mdl hanya mempunyai rekod golongan belia yang telah dibankrapkan mengikut pecahan umur dan cawangan di setiap negeri.

Jumlah kes kebangkrapan bagi golongan belia yang berumur di antara 18 hingga 35 tahun yang direkodkan bagi bulan Mac hingga September tahun 2020 di Mdl ialah seperti yang ditunjukkan dalam jadual berikut:

**Jumlah kes kebangkrapan golongan belia (berumur 18-35 tahun)
dan cawangan Mdl bagi bulan Mac – September 2020**

UMUR/ CAWANGAN	JUMLAH
Ipoh	57
Johor Bharu	94
Kuching	37
Kedah	14
Kelantan	48
Perlis	8
Kota Kinabalu	88
Kuantan	14
Melaka	35
Miri	31
Muar	37
Negeri Sembilan	49
Pulau Pinang	27
Sibu	23
Sandakan	21
Selangor	266
Temerloh	35
Taiping	29
Terengganu	48
Tawau	30
WPKL	109
JUMLAH	1100

Bagi tempoh tersebut, kes-kes kebangkrapan tersebut bukan berpunca daripada pandemik COVID-19 memandangkan seorang pemiutang hanya boleh mengemukakan petisyen kebangkrapan terhadap penghutang apabila tindakan kebangkrapan diasaskan telah berlaku dalam tempoh enam (6) bulan sebelum mengemukakan petisyen berdasarkan peruntukan seksyen 5(1)(c) Akta Insolvensi 1967 [*Akta 360*].

Bagi melihat kesan sebenar COVID-19 ke atas penghutang, ia akan mengambil masa sekurang-kurangnya satu (1) tahun memandangkan moratorium diberikan selama enam (6) bulan dan pemiutang hanya boleh mempetisyen tindakan kebangkrapan yang diasaskan telah berlaku dalam tempoh enam (6) bulan sebelum mengemukakan petisyen.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KETIGA,
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : TUAN WILLIAM LEONG JEE KEEN
[SELAYANG]**

TARIKH : 11 NOVEMBER 2020 (RABU)

SOALAN

Minta **PERDANA MENTERI** menyatakan jumlah peruntukan belanjawan untuk pembangunan sosioekonomi masyarakat Bumiputera sejak DEB pada tahun 1971 hingga sekarang dan sebab-sebab sasaran tersebut belum tercapai.

JAWAPAN

**YB DATO' SRI MUSTAPA BIN MOHAMED,
MENTERI DI JABATAN PERDANA MENTERI (EKONOMI)**

Tuan Yang di-Pertua,

1. Dasar Ekonomi Baharu (DEB) yang memberi penekanan kepada serampang dua mata iaitu membasmi kemiskinan tanpa mengira kaum dan menyusun semula masyarakat bagi merapatkan jurang ekonomi dalam kalangan rakyat Malaysia telah tamat pada tahun 1990. Semangat DEB diteruskan di bawah dasar-dasar selepasnya, iaitu Dasar Pembangunan Nasional (DPN), Dasar Wawasan Negara (DWN) dan Model Ekonomi Baru (MEB) dalam usaha ke arah mencapai matlamat kesaksamaan sosioekonomi dan matlamat perpaduan negara. Untuk makluman, Kerajaan telah memperuntukkan belanjawan yang besar untuk pembangunan sosioekonomi masyarakat Bumiputera sejak DEB dilancarkan pada tahun 1971.
2. Pelbagai usaha telah dilaksanakan untuk mempertingkatkan pembangunan sosioekonomi Bumiputera. Namun begitu, ketidaksamarataan sosioekonomi masih menjadi cabaran terutamanya terhadap golongan Bumiputera dari segi pengagihan pendapatan dan kekayaan serta taraf hidup. Selain itu, pandemik COVID-19 yang melanda negara dan dunia telah memberi kesan kepada kestabilan sosioekonomi rakyat.
3. Faktor lain yang menyumbang kepada ketidaksamarataan sosioekonomi Bumiputera termasuk insiden kemiskinan dan kadar pengangguran yang tinggi, penyertaan dalam pekerjaan mahir yang rendah, kebergantungan terhadap bantuan Kerajaan serta penyertaan dalam perniagaan bersaiz mikro dan nilai ditambah yang rendah. Mekanisme penyampaian agenda Bumiputera yang kurang bersepadu turut menjadi faktor sasaran Bumiputera tidak dapat dicapai.
4. Selain itu, pemilikan ekuiti korporat Bumiputera masih rendah dan berkurangan serta di bawah sasaran sekurang-kurangnya 30% pemilikan ekuiti Bumiputera. Ini sebahagiannya disumbang oleh liberalisasi sektor ekonomi sejak tahun 2002 yang membuka peluang kepada pegangan asing untuk melabur dalam negara, mendorong peningkatan yang ketara

dalam pemilikan ekuiti asing serta bukan Bumiputera. Selain itu, penjualan ekuiti melalui pelupusan sebahagian atau keseluruhan pemilikan ekuiti Bumiputera kepada asing serta bukan Bumiputera telah menyebabkan penyusutan dalam pemilikan ekuiti korporat Bumiputera.

5. Kerajaan melihat bahawa pelaksanaan dasar dan semangat DEB masih kekal relevan malahan akan terus diperkasa melalui dasar-dasar baharu yang lebih strategik bersesuaian dengan keperluan semasa. Sebagai Kerajaan yang peduli rakyat, pengagihan ekonomi mestilah dilakukan secara adil kepada semua rakyat mengikut keperluan masing-masing. Dalam hal ini, tindakan afirmatif akan diteruskan khususnya untuk membangunkan potensi Bumiputera bagi meningkatkan penyertaan mereka dalam ekonomi negara dan seterusnya mencapai matlamat pengagihan kekayaan yang lebih saksama.

6. Sebagai langkah ke hadapan, Kerajaan akan memastikan kesejahteraan rakyat terus menjadi keutamaan melalui amalan prinsip "*shared prosperity*" iaitu berasaskan keperluan, ketelusan, menyokong pertumbuhan dan kemampanan bagi mendukung dasar pembangunan inklusif dan merapatkan jurang ketidakseimbangan sosioekonomi antara etnik, wilayah dan kelas pendapatan. Dalam langkah Kerajaan untuk meneliti semula dasar-dasar utama negara, pembangunan sosioekonomi Bumiputera akan tetap menjadi agenda penting tanpa meminggir kaum-kaum lain di negara ini.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KETIGA,
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : DATUK SERI SAIFUDDIN NASUTION
BIN ISMAIL [KULIM BANDAR BAHARU]**

TARIKH : 11 NOVEMBER 2020 (RABU)

SOALAN

Minta **PERDANA MENTERI** menyatakan kerugian semasa PETRONAS punca dan strategi mengatasinya.

JAWAPAN

**YB DATO' SRI MUSTAPA BIN MOHAMED,
MENTERI DI JABATAN PERDANA MENTERI (EKONOMI)**

Tuan Yang di-Pertua,

1. Sebagaimana Ahli Yang Berhormat sedia maklum, Kumpulan PETRONAS mencatatkan kerugian selepas cukai (LAT) sebanyak RM21 bilion pada suku kedua berakhir 30 Jun 2020 berbanding keuntungan selepas cukai (PAT) RM14.7 bilion dalam tempoh sama pada tahun 2019.
2. Kerugian ini disebabkan oleh pendapatan yang rendah dan rosot nilai terhadap aset yang ketara berikutan penurunan harga minyak ekoran permintaan lemah akibat penularan wabak COVID-19 dan keadaan lebihan bekalan dalam pasaran. Pada suku kedua 2020, harga minyak mentah Brent terus jatuh ke paras purata sekitar AS\$29.20 setong berbanding AS\$68.83 setong pada suku kedua 2019.
3. Pada separuh pertama tahun ini, industri minyak dan gas global berdepan cabaran besar akibat permintaan lemah dan lambakan bekalan yang disifatkan sebagai "*Great Reset*". Keadaan ini telah memberi implikasi yang negatif kepada harga minyak dunia serta kedudukan kewangan kebanyakan syarikat minyak dan gas utama dunia termasuk PETRONAS.
4. Keadaan pasaran yang mencabar dan tidak menentu ini dijangka akan berterusan sehingga separuh kedua 2020. Unjuran yang dibuat oleh Rystad Energy pada bulan April 2020 menjangkakan syarikat minyak dan gas global akan kehilangan pendapatan sebanyak AS\$1 trilion pada tahun ini berikutan keadaan pasaran semasa.
5. Dalam hal ini, sebagai syarikat minyak dan gas negara, PETRONAS terus komited dengan usaha untuk mempertahankan aliran pendapatan dan mengoptimumkan kos bagi mengimbangi kesan negatif situasi harga minyak rendah terhadap keuntungannya dan pada masa yang sama menjaga kepentingan strategik negara.

6. Untuk strategi tempoh jangka masa panjang, PETRONAS akan terus fokus dalam melaksanakan strategi pertumbuhan serampang tiga mata atau *three-pronged strategy* iaitu:

- (i) memaksimumkan penjanaan tunai;
- (ii) memperluas perniagaan teras dan menggiatkan usaha mengekalkan organisasi dalam mengharungi perubahan; dan
- (iii) memastikan kemampanan jangka panjang syarikat melalui penglibatan di dalam peluang perniagaan baharu.

7. PETRONAS juga akan terus meninjau peluang dan portfolio perniagaan baharu bagi memantapkan lagi daya tahannya dalam berdepan persekitaran pasaran global yang amat mencabar terutamanya di dalam tenaga boleh baharu seperti solar dan tenaga angin.

8. Di samping itu, Kerajaan melalui Unit Perancang Ekonomi, Jabatan Perdana Menteri akan melaksanakan Kajian Dasar Tenaga Negara atau *National Energy Policy* (NEP) bertujuan untuk menentukan dasar dan arah tuju strategik jangka masa panjang bagi sektor tenaga negara. Kajian ini antara lain akan menyentuh cabaran-cabaran di dalam sektor tenaga termasuk bagi industri minyak dan gas. Hasil kajian ini akan mengenalpasti peluang pertumbuhan baharu dengan mengambil kira trend peralihan tenaga serta cabaran trilemma tenaga (*energy trilemma*) yang menekankan keseimbangan dasar bagi mencapai jaminan, kemampuan dan kelestarian bekalan tenaga. Kajian NEP ini dijangka akan dilancarkan pada suku pertama tahun 2021.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KETIGA,
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : YB DATO' JOHARI BIN ABDUL
[SUNGAI PETANI]**

TARIKH : 11 NOVEMBER 2020 (RABU)

SOALAN

DATO' JOHARI BIN ABDUL [SUNGAI PETANI] minta **PERDANA MENTERI** menyatakan adakah Peraturan Mesyuarat Dewan Rakyat lebih supreme dari Perlembagaan Persekutuan bila mana dua orang Ahli Parlimen mengemukakan Usul Undi Tidak Percaya terhadap Perdana Menteri namun ditolak oleh Yang di-Pertua Dewan Rakyat kerana terikat dengan Peraturan Mesyuarat.

JAWAPAN

**YB DATO' TAKIYUDDIN BIN HASSAN,
MENTERI DI JABATAN PERDANA MENTERI (PARLIMEN DAN
UNDANG-UNDANG)**

Tuan Yang di-Pertua,

Perkara 62(1) Perlembagaan Persekutuan memperuntukkan bahawa setiap Majlis Parlimen hendaklah mengawal selia tatacaranya sendiri tertakluk kepada peruntukan Perlembagaan Persekutuan dan undang-undang Persekutuan. Peraturan-Peraturan Majlis Mesyuarat Dewan Rakyat adalah suatu tatacara atau peraturan yang diguna pakai dalam persidangan Dewan Rakyat.

Oleh yang demikian, tatacara penjalanan proses persidangan Dewan Rakyat adalah berpandukan Peraturan-Peraturan Majlis Mesyuarat Dewan Rakyat dan wajib dipatuhi oleh semua Ahli Dewan Rakyat termasuk Yang di-Pertua Dewan Rakyat dan Timbalan-timbalan Yang di-Pertua Dewan Rakyat. Justeru, penerimaan atau penolakan sesuatu usul adalah berpandukan kepada peruntukan dalam Peraturan-Peraturan Majlis Mesyuarat Dewan Rakyat.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN JAWAB LISAN
DEWAN RAKYAT MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KETIGA
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : JAWAB LISAN

DARIPADA : PUAN TERESA KOK SUH SIM [SEPUTEH]

TARIKH : 12 NOVEMBER 2020 (RABU)

SOALAN

PUAN TERESA KOK SUH SIM [SEPUTEH] minta **MENTERI PERUSAHAAN PERLADANGAN DAN KOMODITI** menyatakan sama ada Menteri Perladangan dan Komoditi telah memulangkan semua gajinya sebagai menteri bermula Mei hingga Ogos 2020 kerana melanggar SOP kuarantin COVID-19 selepas pulang dari Turki, seperti apa diumumkan oleh beliau. Berapa jumlah amaun yang telah dipulangkan oleh beliau kepada Kerajaan.

JAWAPAN

Tuan Yang Di-Pertua,

Seperti yang diumumkan, saya telah menyumbang 4 bulan gaji saya (Mei hingga Ogos 2020) ke Tabung Bantuan Bencana Negara atau dikenali juga sebagai Tabung COVID-19. Sebagai tambahan, saya juga telah menyumbang sebahagian besar elaun saya bagi tempoh yang sama (Mei hingga Ogos 2020) kepada 10 buah persatuan kebajikan bukan kerajaan (NGO) untuk disalurkan kepada golongan yang terjejas akibat COVID-19

Sekian terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KETIGA,
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : DATO' SERI DR. WAN AZIZAH WAN ISMAIL
[PANDAN]**

TARIKH : 11 NOVEMBER 2020 (RABU)

SOALAN

Minta **PERDANA MENTERI** menyatakan berdasarkan laporan “*Khazanah Research Institute*” pada Oktober 2020, jurang pendapatan di antara negeri-negeri masih ketara. Antara puncanya adalah kenaikan gaji yang tidak memberangsangkan serta ekonomi tatkala wabak COVID19. Apakah tindakan Kerajaan untuk memastikan jurang pendapatan dikurangkan.

JAWAPAN

**YB DATO' SRI MUSTAPA BIN MOHAMED,
MENTERI DI JABATAN PERDANA MENTERI (EKONOMI)**

Tuan Yang di-Pertua,

1. Selaras dengan matlamat Wawasan Kemakmuran Bersama 2030 (WKB) untuk menyediakan taraf hidup yang wajar (*decent standard of living*) kepada semua rakyat Malaysia, fokus Kerajaan tertumpu kepada usaha untuk menangani jurang kekayaan dan pendapatan, merentasi wilayah termasuk negeri-negeri serta penduduk luar bandar dan bandar. Ini adalah penting supaya negeri-negeri kurang membangun dan golongan penduduk yang ketinggalan dapat dibawa bersama dalam arus kemajuan negara, nasib mereka terbela dan ekonomi mereka diperkasakan.

2. Penekanan Kerajaan juga selaras ke arah melaksanakan pembangunan secara lebih terangkum dan teragih memandangkan pembangunan pesat sekarang lebih tertumpu di Wilayah Tengah, meliputi WP Kuala Lumpur, WP Putrajaya, dan Selangor. Sebagai contoh, dalam WKB, Kerajaan mensasarkan nisbah pendapatan antara Wilayah Timur dan Wilayah Tengah dirapatkan daripada 2.7 kepada 2.0 menjelang 2030. Walaupun menangani jurang pendapatan mengambil masa, Kerajaan tetap komited untuk merapatkan jurang tersebut dalam masa 10 tahun yang akan datang.

3. Dalam tempoh terakhir Rancangan Malaysia Kesebelas (RMKe-11), peruntukan pembangunan Kerajaan Persekutuan telah diagih dengan keutamaan diberi kepada enam negeri yang kurang membangun iaitu Kedah, Perlis, Kelantan, Terengganu, Sabah dan Sarawak. Bagi tahun 2020, negeri-negeri tersebut telah pun diperuntukkan sejumlah RM13.5 bilion iaitu 24 peratus daripada jumlah peruntukan pembangunan bagi melaksanakan sebanyak 315 projek baharu dan 2,023 projek sambungan melalui pelbagai kementerian.

Tuan Yang di-Pertua,

4. Survei Pendapatan Isi Rumah dan Kemudahan Asas (HIES & BA) oleh Jabatan Perangkaan Malaysia menetapkan bahawa pendapatan isi rumah terdiri daripada empat punca, iaitu pendapatan daripada pekerjaan sama ada pekerjaan bergaji atau bekerja sendiri, pendapatan daripada harta dan pelaburan yang dimiliki dan pindahan semasa. Berdasarkan HIES & BA 2019, pendapatan isi rumah daripada sumber pendapatan bergaji adalah sebanyak 61.6 peratus.

5. Beberapa usaha telah diambil oleh Kerajaan untuk memastikan jurang pendapatan dapat dikurangkan selaras dengan perkembangan harga semasa. Sebagai contoh, pelaksanaan gaji minimum. Berdasarkan Seksyen 25, Akta Majlis Perundingan Gaji Negara (Akta 732) kajian semula gaji minimum perlu dilaksanakan setiap 2 tahun sekali. Sejak 2016 sehingga 2019, kadar gaji minimum telah disemak semula sebanyak 3 kali. Semakan pertama berkuat kuasa pada 1 Julai 2016 adalah untuk meningkatkan gaji minimum di Semenanjung Malaysia daripada RM900 ke RM1,000 manakala di Sabah dan Sarawak serta Wilayah Persekutuan Labuan pula daripada RM800 ke RM920. Semakan kedua pada tahun

2018 adalah untuk menyeragamkan gaji minimum di antara Semenanjung Malaysia serta Sabah dan Sarawak serta Wilayah Persekutuan Labuan kepada RM1,100. Penyeragaman ini berkuat kuasa mulai 1 Januari 2019. Semakan ketiga pada tahun 2019 pula bertujuan untuk meningkatkan gaji minimum kepada RM1,200 di bandar utama melibatkan 16 majlis bandaraya terdiri daripada 14 ibu negeri, Kuala Lumpur dan Bandar Iskandar Puteri serta 40 majlis perbandaran yang berkuat kuasa mulai 1 Februari 2020. Semakan ini adalah untuk membantu pekerja menampung peningkatan kos sara hidup. Ketiga-tiga semakan gaji minimum tersebut sedikit sebanyak berjaya mengurangkan jurang gaji antara wilayah terutamanya melalui proses penyeragaman.

6. Selain itu, bagi menambah baik struktur gaji pekerja di negara ini, khususnya kepada pekerja tempatan, beberapa inisiatif telah digariskan di bawah Rancangan Malaysia Kesebelas. Pampasan pekerja kepada KDNK telah ditetapkan sasarannya daripada 33.6% pada tahun 2013 kepada 38% pada tahun 2020, setanding dengan negara berpendapatan tinggi. Kerajaan juga telah menerbitkan Indeks Gaji Kebangsaan mulai 2019 bagi memberi panduan tentang gaji yang sewajarnya berdasarkan jenis pekerjaan.

7. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, Pekali Gini merupakan salah satu cara untuk mengukur ketaksamarataan pendapatan dalam kalangan rakyat. Penemuan HIES & BA 2019 menunjukkan nilai pekali Gini telah meningkat kepada 0.407 daripada 0.399 pada tahun 2016. Perkara ini berlaku antaranya disebabkan oleh pertumbuhan ekonomi yang sederhana dan perbezaan pertumbuhan pendapatan dalam pelbagai sektor ekonomi. Faktor yang sama juga telah menyebabkan kadar kenaikan pendapatan isi rumah B40 menyederhana berbanding tahun 2016.

8. Kerajaan memandang serius mengenai isu berkaitan jurang pendapatan dan akan merangka strategi dan inisiatif untuk mengelak daripada ianya terus melebar. Dalam hubungan ini, Kerajaan akan terus berusaha dengan perancangan yang mantap untuk meningkatkan pendapatan dan kuasa beli serta kesejahteraan isi rumah B40 terutamanya isi rumah miskin dan berpendapatan rendah melalui pendekatan berikut:

- a. Pertama, menyediakan program peningkatan pendapatan serta peningkatan keupayaan mendapat pekerjaan yang berpendapatan lebih tinggi dengan membina kapasiti dan keupayaan;
 - b. Kedua, menambahbaik akses kepada keperluan asas termasuk pendidikan, kesihatan dan perumahan;
 - c. Ketiga, menggalakkan keusahawanan dan akses kepada pembiayaan kewangan untuk menjana pendapatan dengan menceburi bidang perniagaan; dan
 - d. Keempat, meningkatkan sistem perlindungan sosial dengan mewujudkan satu rangka kerja sistem perlindungan sosial yang bersepadu dan komprehensif.
9. Kerajaan yakin dan percaya bahawa usaha Kerajaan untuk merapatkan jurang pembangunan dan pendapatan merentasi wilayah dan negeri serta penduduk luar bandar dan bandar akan tercapai melalui pelaksanaan WKB. Dasar dan strategi serta pelan tindakan berkaitan sedang giat dirangka oleh Unit Perancang Ekonomi, Jabatan Perdana Menteri dan akan dibentangkan dalam Rancangan Malaysia Kedua Belas (RMKe-12) pada tahun hadapan.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN JAWAB LISAN
DEWAN RAKYAT MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KETIGA
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : JAWAB LISAN

DARIPADA : DATO' SRI RICHARD RIOT ANAK JAEM [SERIAN]

TARIKH : 11 NOVEMBER 2020 (RABU)

SOALAN

DATO' SRI RICHARD RIOT ANAK JAEM [SERIAN] minta **MENTERI PERUSAHAAN PERLADANGAN DAN KOMODITI** menyatakan **langkah-langkah dan usaha** Kementerian melalui Lembaga Lada Malaysia dan RISDA untuk **membantu pekebun-pekebun kecil lada dan getah** untuk **meningkatkan hasil produk pertanian** mereka di **Sarawak**.

JAWAPAN

Tuan Yang Di-Pertua,

Seperti Ahli Yang Berhormat sedia maklum, penularan wabak COVID-19 telah menjejaskan sedikit sebanyak permintaan untuk keluaran sektor agrikomoditi negara yang turut menyebabkan kejatuhan harga agrikomoditi. Hal ini telah memberi kesan terhadap pekebun kecil sektor agrikomoditi termasuk pekebun kecil sektor lada dan getah di seluruh negara.

Sehubungan itu, Kementerian melalui Agensi-agensi di bawahnya sentiasa prihatin dan berusaha untuk membantu pekebun kecil lada dan getah bukan sahaja di negeri Sarawak malah di seluruh negara untuk meningkatkan hasil pertanian dan pendapatan mereka melalui usaha-usaha seperti berikut:

SEKTOR LADA:

- Menyediakan peruntukan berjumlah RM16.1 juta di bawah Pakej Rangsangan Ekonomi PRIHATIN Tahun 2020. Peruntukan ini meliputi bantuan bagi mendapatkan input pertanian, peralatan pertanian dan selenggara kebun lada supaya hasil yang dikeluarkan adalah di tahap maksimum. Sehingga 30 Oktober 2020, seramai 28,815 pekebun kecil telah menerima bantuan PRE melibatkan keluasan 5,373.2 hektar dengan nilai RM14.1 juta. Dari jumlah berkenaan, seramai 28,607 pekebun lada melibatkan keluasan 5,328.5 hektar dengan jumlah bantuan bernilai RM 14.003 juta adalah di negeri Sarawak.
- Menyediakan bantuan insentif infrastruktur peralatan ladang seperti pelantar jemuran, peleraian (*thresher*), pengipas (*blower*), pengasing (*spiral separator*), stor penyimpanan peralatan ladang dan empangan anak sungai bagi membantu pekebun mengeluarkan hasil lada yang berkualiti.

SEKTOR GETAH:

Kementerian melalui Lembaga Getah Malaysia (LGM) turut menyalurkan Insentif Pengeluaran Getah (IPG) kepada pekebun kecil di Sarawak. Bagi tempoh Januari hingga September 2020, sebanyak RM1.41 juta telah dibayar kepada 4,342 tuntutan pekebun kecil dengan melibatkan 986,380.77 kg pengeluaran getah.

Selain itu, Kementerian juga melalui Jabatan Pertanian Sarawak (JPS) masih meneruskan Program Tanam Baru Getah Berkelompok bagi Tahun 2020. Terdapat dua (2) projek yang telah diluluskan dibawah *High Impact Project* (HIP) seperti berikut:

- Tanam Baru Getah Secara Berkelompok (Sarawak) dengan jumlah peruntukan sebanyak RM12 juta. Program ini adalah projek Sambungan Rancangan Malaysia Ke-10 (RMK10); dan
- Tanam Baru Getah Secara Berkelompok (Sarawak) dengan peruntukan berjumlah RM30 juta dibawah Rancangan Malaysia Ke-11 (RMK11).

Di samping itu, Kementerian Pembangunan Luar Bandar (KPLB) melalui Pihak Berkuasa Kemajuan Pekebun Kecil Perusahaan Getah (RISDA) turut komited membantu pekebun kecil getah meningkatkan hasil pertanian dengan melaksanakan inisiatif-inisiatif berikut:

(a) Program Skim Insentif Produktiviti Getah (SIPG)

RISDA menyediakan bantuan input pertanian yang terdiri daripada baja dan racun rumpai serta bahan rangsangan lateks kepada pekebun kecil yang mempunyai kebun-kebun getah bertoreh dengan tujuan meningkatkan produktiviti kebun seterusnya meningkatkan pendapatan pekebun kecil getah. Kelayakan pekebun kecil juga bergantung kepada syarat-syarat yang telah ditetapkan.

(b) Program Latihan Amalan Pertanian Baik (GAP)

RISDA juga memberi bimbingan dan latihan kepada pekebun kecil getah melalui dua kaedah pelaksanaan GAP seperti berikut:

- (i) Latihan secara formal dimana pekebun kecil akan menjalani latihan di pusat latihan yang dipilih. Pekebun kecil akan didedahkan dengan pelaksanaan GAP secara teori dan praktikal; dan
- (ii) Latihan secara informal seperti sesi tunjuk ajar dan bimbingan serta latihan secara *hands-on* di kebun pekebun kecil yang terlibat.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KETIGA,
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : DATO' SERI DR. WAN AZIZAH WAN ISMAIL
[PANDAN]**

TARIKH : 11 NOVEMBER 2020 (RABU)

SOALAN

Minta **PERDANA MENTERI** menyatakan sejajar dengan had Pendapatan Garis Kemiskinan (PGK) nasional baharu, adakah pihak Kerajaan mempunyai rancangan untuk menyemak semula syarat kelayakan untuk permohonan bantuan am persekutuan seperti Skim Bantuan Kebajikan oleh Jabatan Kebajikan Masyarakat, bantuan guaman oleh Majlis Peguam, dan lain-lain.

JAWAPAN

**YB DATO' SRI MUSTAPA BIN MOHAMED,
MENTERI DI JABATAN PERDANA MENTERI (EKONOMI)**

Tuan Yang di-Pertua,

1. Berdasarkan penemuan Survei Pendapatan dan Perbelanjaan Isi Rumah dan Kemudahan Asas (HIES&BA) 2019 pada 10 Julai 2020, Pendapatan Garis Kemiskinan (PGK) nasional yang baharu di peringkat nasional adalah RM2,280. Menggunakan PGK 2019, kadar kemiskinan mutlak adalah 5.6% iaitu merangkumi 405,441 isi rumah pada tahun 2019 berbanding 7.6% iaitu merangkumi 525,743 isi rumah pada tahun 2016.
2. Sejajar dengan pengenalan PGK baharu, Kerajaan telah melaksanakan sesi libat urus dengan pelbagai pihak termasuk kementerian/jabatan/agensi, semua Unit Perancang Ekonomi Negeri (UPEN) dan beberapa ahli akademik serta institut penyelidikan untuk

memberi penjelasan lanjut berkenaan metodologi PGK 2019 yang telah ditambah baik.

3. Dapatan PGK 2019 ini akan diguna pakai bermula daripada Rancangan Malaysia Kedua Belas (RMKe-12), 2021-2025. Manakala, PGK 2016 masih diguna pakai sehingga akhir tahun 2020. Kementerian/Jabatan/Agensi dan Kerajaan Negeri telah mengambil maklum tentang keperluan mengambil kira PGK 2019 dalam merangka perancangan dasar dan program sepanjang RMKe-12. Bagi memastikan perkara ini diambil kira dalam pelaksanaan RMKe-12, Kementerian/Jabatan/Agensi dan Kerajaan Negeri sedang mengkaji semula implikasi dasar dan kewangan berkaitan pembasmian kemiskinan dan bantuan sosial.

4. Usaha untuk menyemak semula kelayakan dan kumpulan sasar sedang dijalankan oleh Majlis Perlindungan Sosial Malaysia (MySPC). Ini termasuk menyemak semula syarat kelayakan untuk permohonan bantuan am persekutuan seperti Skim Bantuan Kebajikan oleh Jabatan Kebajikan Masyarakat, bantuan guaman oleh Majlis Peguam, dan lain-lain.

5. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat juga, Kerajaan pada 2 September 2020 telah mewujudkan Jawatankuasa Khas Kabinet Menangani Kemiskinan yang akan dipengerusikan oleh YAB Perdana Menteri bagi menunjukkan komitmen Kerajaan dalam menangani kemiskinan. Jawatankuasa Khas ini akan membincangkan perkara berkaitan dengan dasar dan strategi serta inisiatif pembasmian kemiskinan termasuk peranan Kementerian dan agensi yang terlibat bagi memastikan golongan yang memerlukan mendapat bantuan dan tidak terlepas daripada jaringan keselamatan sosial.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KETIGA,
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : YB DATUK SERI DR. MUJAHID BIN
YUSOF RAWA [PARIT BUNTAR]**

TARIKH : 11 NOVEMBER 2020 (RABU)

SOALAN

Minta **PERDANA MENTERI** menyatakan status Tabung COVID-19:-

- (a) berapakah nilai terkumpul Tabung COVID-19 sehingga bulan November 2020; dan
- (b) apakah status penggunaan dana tabung COVID-19.

JAWAPAN**YB DATUK SERI MOHD REDZUAN BIN MD. YUSOF,
MENTERI DI JABATAN PERDANA MENTERI (TUGAS-TUGAS KHAS)****Tuan Yang di-Pertua,**

1. Dimaklumkan bahawa Agensi Pengurusan Bencana Negara (NADMA), Jabatan Perdana Menteri dipertanggungjawabkan untuk menyelaraskan pengurusan Tabung COVID-19. Sehingga **6 November 2020**, jumlah kutipan/terimaan Tabung COVID-19 adalah sebanyak **RM44,780,782.52** dengan pecahan seperti berikut:

BIL	PERIHAL	JUMLAH (RM)
1	Sumbangan Kerajaan Malaysia	1,000,000.00
2	Sumbangan Institusi Diraja	200,000.00
3	Sumbangan Anggota Pentadbiran (26 Kementerian)	1,752,414.58
4	Sumbangan Korporat (58 Organisasi)	36,562,069.25
5	Sumbangan Lain-lain	5,266,298.69
JUMLAH		44,780,782.52

2. Sehingga tarikh yang sama, jumlah perbelanjaan Tabung COVID-19 adalah sebanyak **RM39,262,705.44**. Butirannya adalah seperti berikut:

BIL	PERIHAL	JUMLAH (RM)
1	Bantuan Bakul Makanan kepada yang memerlukan (program KPWKM)	30,629,105.44
2	Bantuan Khas COVID -19 - Pengurusan Kematian (RM5,000)	710,000.00
3	Bantuan Khas COVID -19 - Kehilangan Pendapatan (RM100)	7,923,600.00
JUMLAH		39,262,705.44

3. Peruntukan bagi **Bantuan Bakul Makanan** disalurkan kepada Kementerian Pembangunan Wanita, Keluarga dan Masyarakat (KPWKM) melalui Yayasan Kebajikan Negara. KPWKM melalui Jabatan Kebajikan Masyarakat (JKM) telah menyampaikan bantuan dalam bentuk Bakul Makanan dan wang tunai kepada mereka yang memerlukan semasa tempoh PKP.
4. NADMA telah menyalurkan **Bantuan Khas Pengurusan Kematian** sebanyak RM5,000 setiap kematian kepada 142 waris mangsa wabak COVID-19 berbanding 279 kes kematian. Perincian baki seramai 137 orang mangsa kematian pula sedang dikemaskini oleh Kementerian Kesihatan Malaysia dan akan dikemukakan kepada NADMA bagi maksud pembayaran bantuan khas tersebut. Mangsa di kalangan bukan warganegara tidak layak menerima Bantuan Khas Pengurusan Kematian ini.
5. Bagi **Bantuan Khas Kehilangan Pendapatan**, NADMA menyalurkan bantuan wang tunai sebanyak RM100 sehari dengan tuntutan maksimum sehingga 14 hari yang berjumlah RM1,400 kepada 5,774 orang yang layak.
6. Pada masa ini, baki semasa Tabung COVID-19 adalah sebanyak **RM5,518,077.08** akan digunakan untuk membayar Bantuan Khas Pengurusan Kematian dan Kehilangan Pendapatan yang sedang diproses. Jika masih terdapat baki tabung ini, baki tersebut akan dimasukkan ke Kumpulan Wang Amanah Bantuan Bencana Negara (KWABBN).

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KETIGA
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : YB DATUK SERI HAJI SALAHUDDIN
BIN AYUB [PULAI]**

TARIKH : 11 NOVEMBER 2020 (RABU)

SOALAN

DATUK SERI HAJI SALAHUDDIN BIN AYUB [PULAI] minta **PERDANA MENTERI** menyatakan adakah keluarga petugas barisan hadapan yang terkorban semasa menjalankan tugas mendepani COVID-19 mendapat pampasan yang sewajarnya.

JAWAPAN

**YB DATO' TAKIYUDDIN BIN HASSAN,
MENTERI DI JABATAN PERDANA MENTERI (PARLIMEN DAN
UNDANG-UNDANG)**

Tuan Yang di-Pertua,

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, di bawah Akta Pencen 1980 (Akta 227) dan Akta Pencen Pihak -Pihak Berkuasa Berkanun dan Tempatan (Akta 239) telah menetapkan pemberian faedah terbitan sekiranya seseorang anggota perkhidmatan awam termasuklah mereka yang bertugas di barisan hadapan yang meninggal dunia dalam perkhidmatan. Faedah terbitan ini terdiri daripada Pencen Terbitan dibayar secara bulanan, dan Ganjaran Terbitan serta Gantian Cuti Rehat (GCR) dibayar secara pemberian tunai sekaligus.

Bagi anggota perkhidmatan awam yang meninggalkan pasangan/anak/ibubapa, Pencen Terbitan ini diberikan kepada pasangan dan anak pegawai tersebut. Manakala Ganjaran dan Gantian Cuti Rehat (GCR), tunai secara sekaligus diberikan kepada pasangan, anak dan ibu/bapa. Manakala bagi anggota perkhidmatan awam yang bujang, Pencen Terbitan, Ganjaran Terbitan serta GCR secara sekaligus akan diberikan kepada ibu anggota. Sekiranya ibu telah meninggal dunia, ianya akan dibayar kepada bapa.

Selain itu, anggota perkhidmatan awam layak dipertimbangkan pemberian Pencen Tanggungan kepada pasangan, anak dan ibu/bapa sekiranya anggota meninggal dunia dalam perkhidmatan yang bukan disebabkan oleh kecuaiannya. Pencen tanggungan adalah tambahan ke atas Faedah Terbitan yang telah dinyatakan.

Kerajaan juga mulai 1 Januari 2020 telah bersetuju untuk memberi *Ex-Gratia* kematian sekaligus kepada waris yang layak bagi anggota yang meninggal dunia dalam perkhidmatan. *Ex-Gratia* Kematian ini diberikan kepada anggota yang memilih Skim Pencen dan Skim KWSP. Pemberian ini tertakluk kepada tempoh perkhidmatan seperti berikut:

Tempoh Perkhidmatan (Bulan)	Pembayaran Ex-Gratia Kematian (RM)
Kurang 60	150,000
61 – 120	100,000
121 – 180	75,000
181 – 240	50,000
Melebihi 241	Tiada

Waris juga boleh menuntut Bantuan Mengurus Jenazah dan Bayaran Pengangkutan Jenazah.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KETIGA,
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : YB DATO' SRI ABDUL AZEEZ
BIN ABDUL RAHIM [BALING]**

TARIKH : 11 NOVEMBER 2020 (RABU)

SOALAN

DATO' SRI ABDUL AZEEZ BIN ABDUL RAHIM [BALING] minta **PERDANA MENTERI** menyatakan adakah Kerajaan bersedia untuk memperkenalkan semula Akta Anti Berita Tidak Benar 2018 yang telah dimansuhkan oleh pentadbiran Pakatan Harapan memandangkan terdapat terlalu banyak berita berbaur hasutan dan palsu yang tersebar termasuklah yang menyinggung kedudukan Raja-Raja Melayu serta asas Perlembagaan.

JAWAPAN

**YB DATO' TAKIYUDDIN BIN HASSAN,
MENTERI DI JABATAN PERDANA MENTERI (PARLIMEN DAN
UNDANG-UNDANG)**

Tuan Yang di-Pertua,

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, Akta Antiberita Tidak Benar 2018 [*Akta 803*] telah berkuat kuasa pada 11 April 2018. Susulan keputusan pentadbiran Kerajaan terdahulu untuk memansuhkan Akta 803, maka Dewan Rakyat telah meluluskan Rang Undang-Undang Antiberita Tidak Benar (Pemansuhan) 2019 pada 9 Oktober 2019, seterusnya di Dewan Negara 19 Disember 2019 dan mendapat perkenan Diraja pada 20 Januari 2020. Akta Antiberita Tidak Benar (Pemansuhan) 2020 [*Akta 825*] seterusnya diwartakan pada 30 Januari 2020.

Pada ketika ini, tidak dinafikan negara sentiasa berhadapan dengan ancaman penularan berita tidak benar yang berbaur hasutan dan palsu yang tersebar termasuklah yang menyinggung kedudukan Raja-Raja Melayu serta hak-hak yang dijamin di bawah Perlembagaan. Dengan berkuatkuasanya Akta 825, sebarang berita palsu, laporan palsu dan penyalahgunaan media sosial ditangani melalui undang-undang sedia ada seperti Kanun Keseksaan [Akta 574], Akta Mesin Cetak dan Penerbitan 1984 [Akta 301] dan Akta Komunikasi dan Multimedia 1998 [Akta 588].

Selain daripada instrumen perundangan yang dinyatakan, Kerajaan komited untuk memastikan masyarakat mendapat berita dan maklumat yang sah dan terkini. Justeru, pelbagai inisiatif dilaksanakan antaranya oleh Kementerian Komunikasi dan Multimedia Malaysia serta Suruhanjaya Komunikasi Multimedia Malaysia untuk menangani penularan berita tidak benar melalui laporan berita serta pelbagai bahan penyampaian maklumat seperti video, kapsul dan infografik kesedaran awam dalam pelbagai bahasa.

Kerajaan akan terus memantau penyebaran berita tidak benar dan perbincangan akan terus dijalankan dengan *stakeholders* yang berkenaan bagi mengenalpasti pendekatan yang paling ampuh untuk mengekang penularan berita tidak benar dan mengambil tindakan tegas berhubung perkara ini, termasuklah mengadakan undang-undang berkaitan antiberita tidak benar sekiranya diperlukan.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KETIGA,
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : LISAN

DARIPADA : TUAN LARRY SOON [JULAU]

TARIKH : 11 NOVEMBER 2020 (RABU)

SOALAN

Minta **PERDANA MENTERI** menyatakan adakah pembayaran penuh SST produk petroleum bagi tahun 2019 sebanyak RM2.96 bilion oleh Petronas kepada Kerajaan Negeri Sarawak akan mempengaruhi peruntukan pembangunan Belanjawan 2021 untuk Sarawak.

JAWAPAN

**YB DATO' SRI MUSTAPA BIN MOHAMED,
MENTERI DI JABATAN PERDANA MENTERI (EKONOMI)**

Tuan Yang di-Pertua,

1. Sepertimana Ahli Yang Berhormat sedia maklum, Wawasan Kemakmuran Bersama 2030 (WKB2030) dan juga Rancangan Malaysia Ke Dua Belas (RMKe-12) telah menggariskan objektif dan dasar Kerajaan bagi mencapai kesaksamaan pengagihan pembangunan dalam menangani jurang ekonomi antara kumpulan pendapatan, etnik, pembangunan wilayah dan rantaian bekalan. Bagi mencapai hasrat ini, Kerajaan sentiasa memberi perhatian kepada kemakmuran rakyat di seluruh negara termasuk rakyat di negeri Sarawak. Kerajaan juga sentiasa memastikan kesejahteraan rakyat terus menjadi keutamaan bagi memelihara dan meningkatkan taraf hidup rakyat.

2. Berbalik kepada persoalan Ahli Yang Berhormat. Pertamanya, dari segi perakaunan, segala hasil pendapatan yang diterima oleh Kerajaan Persekutuan, samada SST atau seumpamanya, akan dimasukkan ke dalam Akaun Hasil Disatukan dan pembayaran penuh SST produk petroleum oleh PETRONAS kepada Kerajaan Negeri Sarawak semestinya, pada masa yang sama akan mengurangkan sumber hasil Kerajaan Persekutuan kerana kedua-dua daripada sumber yang sama.

Secara langsung, kemampuan Kerajaan Persekutuan untuk membiayai projek pembangunan melalui lebihan hasil berbanding kaedah pinjaman adalah terhad. Kesan terhadap agihan peruntukan adalah bersifat menyeluruh dan tidak tertumpu kepada negeri Sarawak semata-mata.

3. Keduanya, meskipun Kerajaan Persekutuan kehilangan hasil SST produk petroleum kepada negeri Sarawak, dasar dan keutamaan Kerajaan masih kekal untuk memberi tumpuan kepada enam negeri termasuk Sarawak, samada dari segi peratusan pengagihan peruntukan mahupun kelulusan bagi projek-projek baharu.

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, dalam tempoh dua tahun terakhir RMKe-11 ini juga, Sarawak telah menerima peruntukan sebanyak RM4.346 bilion daripada RM54.7 bilion peruntukan keseluruhan di bawah *Rolling Plan* 4 (2019) dan peruntukan sebanyak RM4.470 bilion daripada RM56.0 bilion peruntukan keseluruhan di bawah *Rolling Plan* 4 (2020).

4. Ketiganya, keadaan ini akan memberi ruang kerjasama di antara Kerajaan Persekutuan dan Kerajaan negeri Sarawak dalam membangunkan negeri Sarawak. Dengan sumber hasil tambahan SST yang diterima, kerajaan negeri Sarawak lebih berkemampuan untuk melaksanakan sendiri sesetengah projek pembangunan negeri ataupun melaksanakan projek secara perkongsian kos di antara Kerajaan Persekutuan dan Kerajaan Negeri.

5. Kerajaan menyedari bahawa kemampunan dan ruang fiskal negara yang ada pada masa ini adalah terhad. Dalam hal ini, Kerajaan akan meneliti semula model pembiayaan yang lebih mampan melalui kerjasama pintar dengan izin "*smart partnership*" di antara Kerajaan Persekutuan dan Kerajaan Negeri dalam melaksanakan projek-projek pembangunan di negeri masing-masing.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KETIGA,
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : YB TUAN WILLIAM LEONG JEE KEEN
[SELAYANG]**

TARIKH : 11 NOVEMBER 2020 (RABU)

SOALAN

Minta **PERDANA MENTERI** menyatakan langkah-langkah yang diambil untuk menangani kesesakan penjara, penderaan, buruh kanak-kanak, halangan keadilan, keadaan sanitasi dan keadaan kesihatan yang buruk dan layanan tidak berperikemanusiaan di pusat-pusat tahanan sementara di Sabah seperti yang didakwa oleh KomnasHAM dan SUHAKAM.

JAWAPAN

**YB DATUK SERI MOHD REDZUAN BIN MD. YUSOF,
MENTERI DI JABATAN PERDANA MENTERI (TUGAS-TUGAS KHAS)**

Tuan Yang di-Pertua,

1. Kerajaan memandang serius tuduhan tersebut. Sehubungan itu, satu siasatan dalaman telah dilakukan agensi yang menyelia Pusat Tahanan Sementara (PTS) di Sabah bagi mengenal pasti isu yang diutarakan pihak KomnasHAM. Namun demikian, maklumat tuduhan yang dikemukakan KomnasHAM tidak lengkap termasuk maklumat orang tahanan yang dinyatakan bagi memudahkan siasatan.
2. Kerajaan senantiasa menjalinkan hubungan kerjasama yang erat bersama pihak kedutaan/konsul dimana pihak kedutaan/konsul ini sentiasa diberikan akses untuk bertemu orang tahanan yang ditahan di PTS. Sepanjang tempoh ini, pihak kerajaan tidak pernah menerima aduan bertulis atau lisan daripada pihak Kedutaan/Konsul berkaitan perkara yang dibangkitkan KomnasHAM.
3. Oleh yang demikian, tuduhan-tuduhan ini sama sekali tidak benar dan saya menyeru supaya semua pihak tidak kira individu mahupun kumpulan NGO supaya tidak sewenang-wenangnya melemparkan tuduhan tanpa sebarang asas yang kukuh kerana ia akan mencemarkan imej negara kita.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KETIGA
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : LISAN

DARIPADA : TUAN M. KULASEGARAN [IPOH BARAT]

TARIKH : 11 NOVEMBER 2020 (RABU)

SOALAN

TUAN M. KULASEGARAN [IPOH BARAT] minta **PERDANA MENTERI** menyatakan:-

- (a) inisiatif Kerajaan dalam memacu dan membangunkan sektor pekerjaan hijau (green jobs) dan syarat-syarat yang tertakluk untuk pekerjaan ini; dan
- (b) adakah strategi hijau diguna pakai dalam cetakan biru pembangunan Modal Insan untuk pekerjaan hijau kelak.

JAWAPAN: YB DATO' SRI MUSTAPA BIN MOHAMED, MENTERI DI JABATAN PERDANA MENTERI (EKONOMI).

Tuan Yang di-Pertua,

1. Pekerjaan hijau merupakan pekerjaan yang bukan sahaja dapat mengurangkan impak negatif kepada alam persekitaran tetapi juga memenuhi kriteria *decent work* yang digariskan oleh Pertubuhan Buruh Antarabangsa (ILO).

2. Selain itu, pekerjaan hijau juga menjurus kepada matlamat *Sustainable Development Goals* (SDG) sepertimana yang digariskan oleh Pertubuhan Bangsa-Bangsa Bersatu (PBB) iaitu SDG8 – *Decent Work and Economic Growth*.

3. Malaysia melalui Kementerian Sumber Manusia telah melaksanakan dan merancang beberapa inisiatif berkaitan pekerjaan hijau di peringkat ASEAN. Di antaranya ialah:

(i) **Deklarasi ASEAN Mengenai Promosi Pekerjaan Hijau dan Kemahiran Hijau (*ASEAN Declaration on Promoting Green Jobs for Equity and Inclusive Growth of ASEAN Community*).**

Ini merupakan inisiatif paling signifikan oleh Malaysia melalui Kementerian Sumber Manusia di mana Malaysia telah mengetuai proses merangka, merunding, memperhalusi seterusnya memuktamad draf deklarasi tersebut bermula pada tahun 2017. Deklarasi tersebut telah diterima pakai oleh Menteri-Menteri Buruh ASEAN secara ad-referendum pada November 2018. Seterusnya diperakukan oleh Pemimpin-Pemimpin ASEAN semasa Sidang Kemuncak ASEAN Ke-33 di Singapura pada November 2018. Deklarasi tersebut mengandungi sembilan (9) bidang tindakan iaitu:

a) pendidikan teknikal dan latihan vokasional (TVET) mengenai *green skills*;

- b) piawaian keselamatan dan kesihatan pekerjaan bagi mencapai *green environment*;
- c) kesenjangan di antara permintaan dan penawaran terhadap *green jobs*;
- d) perkongsian pengetahuan dan amalan baik berhubung *green jobs* dan *green skills* di antara negara-negara anggota ASEAN;
- e) penggalakan bagi negara-negara anggota ASEAN dalam mewujudkan dasar berkaitan *green jobs* dan *green skills* untuk memperkasa kerjasama antara sektoral;
- f) penggalakan bagi industri dalam mempertingkatkan produktiviti melalui penggunaan teknologi hijau;
- g) penggalakan tanggungjawab sosial korporat (CSR) dalam bidang perburuhan bagi memastikan *decent work* dalam ekonomi hijau;
- h) penglibatan belia dalam mempromosi *green jobs* dan *green skills*; dan
- i) penggalakan kesaksamaan dan keterangkuman dalam kalangan negara-negara anggota ASEAN dengan penglibatan anggota *tripartite*, rakan-rakan dialog dan pemegang-pemegang taruh di peringkat serantau dan antarabangsa bagi melaksanakan deklarasi tersebut.

(ii) Kenyataan ASEAN Mengenai Promosi Pekerjaan Hijau dan Kemahiran Hijau

Inisiatif ini yang diketuai oleh Malaysia melibatkan negara-negara anggota ASEAN di mana sebuah kenyataan daripada Menteri-Menteri Buruh ASEAN telah diedarkan semasa

Persidangan Buruh Antarabangsa (ILC) Ke-108 di Geneva pada Jun 2019. Kenyataan ini merupakan manifestasi usaha dan komitmen berterusan ASEAN dalam mempromosikan pekerjaan hijau dan kemahiran hijau di rantau ASEAN.

(iii) Kajian Serantau Mengenai Pekerjaan Hijau dan Kemahiran Hijau

Kajian ini telah dijalankan oleh Pertubuhan Buruh Antarabangsa (ILO). Malaysia melalui Kementerian Sumber Manusia telah diberikan penghormatan untuk terlibat secara langsung atas kapasiti selaku Pengerusi Sektor Perburuhan ASEAN bagi tempoh dari 2018 hingga 2020. Kajian serantau ini dijalankan melalui kaji selidik bagi pengumpulan maklumat dan data mengenai kemajuan semasa pekerjaan hijau dan kemahiran hijau dalam kalangan negara-negara anggota ASEAN. Hasil kajian dijangka dapat menentukan hala tuju pelaksanaan Deklarasi ASEAN Mengenai Pekerjaan Hijau dan Kemahiran Hijau di rantau ini.

(iv) Forum ASEAN Mengenai Pekerjaan Hijau dan Kemahiran Hijau

Forum ini telah diadakan secara maya pada 7 – 9 Oktober 2020 dan merupakan salah satu komponen di bawah Kajian Serantau Mengenai Pekerjaan Hijau dan Kemahiran Hijau. Ia melibatkan kerjasama dengan sektor ekonomi ASEAN, sektor pendidikan ASEAN dan sektor alam sekitar ASEAN. Forum ini telah mengupas lebih lanjut dapatan awal (*preliminary findings*) daripada kajian serantau berkenaan untuk membuat analisa ketersediaan negara-negara anggota ASEAN untuk melaksanakan Deklarasi ASEAN Mengenai Promosi Pekerjaan Hijau dan Kemahiran Hijau (*ASEAN Declaration on Promoting Green Jobs for Equity and Inclusive Growth of ASEAN Community*).

(v) Pelan Tindakan Deklarasi ASEAN Mengenai Pekerjaan Hijau dan Kemahiran Hijau

Pelan Tindakan ini merupakan kesinambungan daripada Deklarasi ASEAN Mengenai Pekerjaan Hijau dan Kemahiran Hijau. Bagi melaksanakan aspirasi yang terkandung dalam deklarasi tersebut, negara-negara anggota ASEAN akan merangka dan merundingkan draf pelan tindakan ini yang akan sekali lagi diketuai oleh Malaysia. Pelan tindakan ini merupakan inisiatif yang dirancang dalam Program Kerja baharu bagi Menteri-Menteri Buruh ASEAN untuk tempoh 2021 hingga 2025 (*ASEAN Labour Ministers Work Programme 2021-2025*).

4. Kesemua inisiatif yang dinyatakan adalah merupakan usaha berterusan Malaysia melalui Kementerian Sumber Manusia untuk memperlihatkan kepada negara-negara serantau yang lain bahawa Malaysia amat komited dalam memperjuangkan isu pekerjaan hijau dan kemahiran hijau di peringkat serantau terutamanya mengambilkira status Malaysia yang memegang peranan sebagai Pengerusi Sektor Perburuhan ASEAN bagi tempoh antara 2018 hingga 2020.

Sekian.